

Przesilenie na Węgrzech.

Wedle ostatnich wiadomości z Budapesztu żywi partya liberalna nadzieję, że po powrocie Najj. Pana rozwikłanie przesilenia dokona się szybko, może w dwóch, trzech dniach, a to na podstawie projektu, który Najj. Panu zostanie przedłożony. Sądzą, że star rząd obejmie dr. Wekerle; kandydatura ta ma podobno obecnie o wiele większe szanse, niż kandydatura hr. Apponyiego, lub też Lukacsa i Daranyiego.

Magyar Nemzet stwierdza, że w istocie nie brak objawów, wskazujących na zwrot ku lepszemu. Przesilenie straciło przynajmniej groźny charakter. Nadzwyczajnie dobre wrażenie wywarła decyzja Najj. Pana, który postanowił przybyć raz jeszcze do Budapesztu; kraj potrafi to uznać.

Potwierdza to informacja, którą otrzymał *Fremdenblatt*. „Hr. Khuen, donoszą wiadomości organowi, na wiadomość, że Najj. Pan zdecydował się raz jeszcze przybyć do Budapesztu, powiedział: „Ten tylko może ocenić wielkoduszność tego kroku, kto zna zamiłowanie Najj. Pana w manewrach. Król jest bardzo sumiennym żołnierzem, który z nieustanną troskliwością czuwa nad kształceniem armii i nie waha się ponosić w tym celu żadnych trudów. Król więc poniosł w danym wypadku prawdziwą ofiarę“.

Klub liberalny wedle cytowanej informacji podziela zapatrywanie hr. Khuena i ufa, że przyszły tydzień położy wreszcie kres przesileniu. Na razie idzie tylko o utworzenie gabinetu, a jego już rzeczą będzie dokonać dzieła sanacji.

Wiadomość o zamierzonym ponownym przybyciu Najj. Pana do Budapesztu przyjęła także opozycja z wielką radością.

Magyar Schó nazywa dr. Wekerlego mężem przyszłości, któremu przypadnie w udziale, położyć koniec przesileniu.

KORESPONDENCYE

Rzym, 26 sierpnia.

(Konferencya radyotelegraficzna i Włochy. — Menotti Garibaldi. — Semeria i Minocchi. — O katakumbach).

Od roku już rozpoczął rząd niemiecki kroki dyplomatyczne, celem zwołania międzynarodowej konferencji w Berlinie, dla uregulowania wzajemnych stosunków telegraficznych bez drutu, t. zw. radyotelegrafii. Na konferencyę właściwie byłoby jeszcze za wcześnie, gdyż dotąd nie jest wiadomem, jak daleko zajdzie nowy wynalazek, jakimi będą jego granice, skoro będzie udoskonalono,

nym, bo nawet Wilhelm Marconi, młody bolński fizyk, nie uważa dotąd zdumiewających rezultatów, jakie osiągnął, ani za ostateczne, ani nawet za zupełnie zadowalające, nie mówiąc już o doświadczeniach niemieckich elektrotechników, niby to konkurentów Marconiego, Slaby'ego i Arco, którzy daleko w tyle pozostali, a i to co osiągnęli, zawdzięczają podobno, w znacznej części temu, że podpatrzyli aparaty Marconiego.

Zwołana więc, przed kilku tygodniami, konferencya do Berlina, miała jedynie charakter przygotowawczy, była krokiem wstępnym do przyszłego kongresu radyotelegraficznego, projektowanego przez Niemcy. Tym ostatnim chodzi przedewszystkiem naturalnie, o protekę dla własnego systemu, o jakim powyżej wspominałem.

Powiadają, że protokół konferencji nad telegramem bez drutu, będzie niebawem ogłoszony, jako wymiana poglądów, bo konferencya żadnego postanowienia nie powzięła i powzięć nie mogła, więc i umowy pomiędzy mocarstwami nie spisano. Włochy, od samego początku z podejrzliwością, zachowywały się w obec zaproszenia Niemiec, gdyż niezaprzeczone pierwszeństwo na polu radyotelegrafii należy się Marconiemu. Jeśli wogóle przyjęły zaproszenie, to stało się to jedynie ze względów dyplomatycznych. Tymczasem zaś we Florencji, w warsztatach „Galibo“, Marconi urządził fabrykę swoich przyrządów radyotelegraficznych, na Włochy i zagranicę.

Stanowisko Marconiego, moralne i materialne, jest dzisiaj takim, że właściwie jest panem położenia, zawarł już wstępne umowy z kilku państwami i podczas gdy aparaty Slaby'ego, Arco i Brauna działają tylko na kilkaset kilometrów, przyrządy pierwszego wytrzymały już próbę na odległość kilku tysięcy kilometrów, co zresztą nie wyklucza, że pracuje ciągle nad ndoskonaleniem swego wynalazku.

Przedewszystkiem Włochy mają już umowę z Towarzystwem „Marconi Wireless Company“. Jego też pełnomocnik, porucznik marynarki, Markiz Solari, wysłany był w charakterze włoskiego delegata na konferencyę do Berlina.

Jednym podobno, z punktów, przedłożonych przez Niemcy na konferencji było, aby zakazaniem zostało urządzanie stacji radyotelegraficznych w obrębie, któryby mógł przeszkadzać lub dawać sposobność chwytania depesz z innego kraju. Gdyby Włochy przyjęły zastrzeżenie, byłoby niemożliwe urządzenie potężnej stacji włoskiej, o jakiej mają nadzieję, że działać będzie na całą Europę. Następnie chodziło o wymianę depesz pomiędzy okrętami, posługującymi się różnymi systemami. Mniejsza o okręty wojenne, ale co do handlowych: przedewszystkiem telegraf bez drutu dotąd nie należy do obsługi państwowej, a następnie, kto wie, czy w ogóle

Towarzystwo eksploatujące wynalazek Marconiego zgodzi się na podobną klauzulę?

W obec tego, mocarstwa zachowały sobie swobodę działania na przyszłość.

Niemcy przedstawili delegatom państw przyrządy swoich elektrotechników, ale te pono nie zachwyciły znawców. Aparaty służące do wymiaru fal elektrycznych okazały się niedokładnymi: raz wykazywały 430, drugi raz 350 kilometrów długości, w tych samych falach.

Dlatego tutaj wyglądają z pewną ciekawością ogłoszenia protokołów konferencji, która będzie prawdopodobnie ową górą, co porodziła... myśz.

Przed kilku dniami zmarł tutaj na chorobę reową, skomplikowaną z febrą malaryczną Menotti Garibaldi, syn Józefa Garibaldiego. Menotti jest imieniem chrzestnym, tak jak jego brat żyjący, nazywa się Ricciotti, od nazwisk dwóch bohaterów walk o jedność włoską. Bo w rodzinie Józefa Garibaldiego imiona katolickie nie kwitły. Żona Menottiego Garibaldiego nazywała się Italia, ich córka zaś otrzymała imię chrzestne Marsala, od miasta, które było świadkiem wyładowania Garybaldeczyków w Sycylii, co znów przypomina wino znane na całym świecie. Bez względu na ateizm, republikanizm, nienawiść do Kościoła, a obok tego zamiłowanie cywilnych ideałów społecznych, demokratycznych cechowały Garibaldiego i jego potomstwo.

Menotti był w życiu zresztą dobrym człowiekiem, orłem nie był, ale na jego postać padał odbłask woźca czerwonych koszul. Po roku 1870 nabył od rządu włoskiego jeden z majątków skonfiskowanych Stolicy Apostolskiej, w moczarach Kampanii, gdzie zajmował się osuszaniem bagien i tutaj nabył się febrę, tak, że z czasem uległ jej. Pogrzeb był naturalnie całkiem cywilny z udziałem masonery. Z Rzymu przeprowadzono ciało bardzo nawet uroczyste ze współudziałem władz, do majątku, gdzie nieboszczyk wybudował sobie i rodzinie swej grobowiec.

Żyją dotąd jeszcze druga żona Józefa Garibaldiego syn i córki bohatera jedności włoskiej, pochowanego, jak wiadomo, na wyspie Caprerie, na pobrzeżu Sardynii.

Jeśli dobrze pamiętam, donosiłem wam, że do Rossji, a specjalnie do Mandżurji, wybrało się w podróż dwóch włoskich wybitnych duchownych: O. J. Semeria barnabita z Genui i ksiądz Minocchi, profesor wyższego Instytutu historycznego rządowego we Florencji. Obaj ci księża, których żadne bliższe stosunki z Watykanem nie łączą, oczywiście żadnej misji nie mieli. Chodziło im o zwiedzenie Rossji, poznanie kraju, tak mało tutaj znanego, odwiedzenie włoskich robotników, pracujących na kolei transyberyjskiej, udzielenie im pomocy religijnej, a może wymiana myśli, w kwestji zjednoczenia Kościołów, co do którego niejeden robi sobie nadzieję. W każdym razie O. Semeria,

miał zamiar napisać książkę o swojej podróży. Bilet kolejowy otrzymali od rządu rossyjskiego, na linię syberyjską.

Podróż skończyła się jednak bardzo prędko. O. Semeria wrócił już do Włoch nie dotarłszy nawet do kolosalnej linii kolejowej. Obaj bowiem księża z ciekawości, zajęli do Jasnej Polany, aby odwiedzić hr. Lwa Tołstoja i wymienić poglądy. Przyjęcie, jakie ich tutaj spotkało, było poprostu skandalicznym. Hr. Leon Tołstoj, znany pisarz, wystąpił z gwałtownymi zaczepkami przeciw katolicyzmowi, a ksiądz Minocchi uznał za stosowne ogłosić *in extenso* w korespondencyi rozmowę tę w dzienniku rzymskim *Giornale d'Italia*. Wrażenie, jakie korespondencya ks. Minociego w kołach katolickich wywarła, było nadzwyczajnie smutne. Niezwłocznie też generał Zakonu Barnabitek odwołał telegraficznie księdza Semerję, tak, że jego towarzyszy, świecki ksiądz zapewne także przerwie podróż, tak niefortunnie, tak naiwnie, rozpoczętą. Katolicki dziennik *Voce della Verità* wystąpił z bardzo silnym artykułem, skierowanym przeciw obu podróżnym, którzy po pierwszych wymysłaniach na katolicyzm, domu hr. Tołstoja nie opuścili, jak to powinni byli uczynić.

Obaj ci duchowni są niewątpliwie zdolnymi ludźmi, ale grzeszą zupełną nieznajomością Rossji. Zdawało im się, że dyskusye są możliwe i że zdobędą interesującą kartkę do przyszłego dzieła o Rossji i jej cywilizacji....

W Rzymie ukaże się niebawem obszerne dzieło o „Malowidłach rzymskich katakumb“. Autorem jest Ojciec Wilpert, znany tujejszy archeolog starochrześcijański. Książka opatrzoną będzie w mnóstwo ilustracyi, według fresków katakumbowych i poświęconą zostanie Piusowi X.

Ruch zbrojny w Macedonii.

Z Petersburga otrzymuje *Daily Telegraph* zawiadomienie, że sprawozdania konsularne o niemożliwości skutecznych reform bez zasadniczej ustawowej zmiany położenia chrześcian macedońskich, wywołały w Paryżu silne wrażenie.

Korespondent wymienionego organu donosi nado, że rząd carski zastanawia się nad projektem rozszerzenia planu reformy. Jądrzem niejako tego projektu byłoby przyznanie stosownego prawa głosu Austrii i Rossji przy wyborze generalnego gubernatora. Wówczas owe mocarstwa wpłynęłyby na to, by generalnym gubernatorem był któryś z wybitnych chrześcian, pozostających pod panowaniem Turcji.

Hr. Lamsdorffowi udało się wynaleść formułę, która nie dotknie drażliwości sułtana, gdyż nie wspomina o wyznaniu chrze-

18)

Z LITERATURY ZAGRANICZNEJ.

CÓRKA.

(Z francuskiego).

(Ciąg dalszy).

VIII.

Korentyna weszła do pokoju, w którym na nią czekano i wszyscy odrazu spostrzegli ślady łez na jej oczach, ale myśleli, że płakała dla tego, że od Sulliana nie było wiadomości. Ojciec wdzięczny jej był nawet za takie uczucie dla siostry; jednakże dał jej znak oczami, żeby panowała nad sobą ze względu na Maryę Annę i tak dość nieszczęśliwą.

Siedzieli przy stole milczący i zadumani, a nawet Guen, który tak wiele mówił podczas drogi, odpowiadał monosylabami na pytania Simony, zadawane umyślnie, żeby wszystkich rozruszać. Ale myśl dziadka odbiegła daleko od odpustu w Clarté, o którym Simona ciągle mówiła, pani Korentyna znowu nieustannie miała na myśli kabriolet przejeżdżający wolna przez plac, a potem pędzący galopem w stronę Lannion.

Ale zdarzały się krótkie, przelotne chwile, w których myśli ich w jeden punkt się skupiały, a było to, wtedy, gdy silniejszy podmuch wiatru zahuczał w kominie, zatrząsał okienicami i drzwi wypierał, zupełnie, jakby ktoś dobywał się do nich. W takich chwilach wszyscy czworo podnosili głowy i z drżeniem patrzyli w stronę morza, które tak szalało w noc ciemną. I z każdym razem kapitan poruszał talerzem albo prosił, żeby mu wina nalać, w celu odwrócenia uwa-

gi Maryi Anny. Jego „mała“ wzbudzała w nim litość.

Zapalił fajkę po obiedzie i nie wiedząc co robić, żeby rozzerwać siebie i innych, zdjął ze ściany mały okręciak, który zbudował dawniej na wzór swego brygu „Le Légué“. Usiadł przy ognisku, obie córki obok niego, a Simona oparta o krzesło po za nim i zaczął opisywać składowe części statku starszej córce i wnuczce, bo Marya Anna znała to wszystko dobrze i nie słuchała tego, co ojciec mówił.

Nagle, ktoś trzykrotnie w drzwi zapukał.

Guen myślał z początku, że to znowu wieher dobywa się, ale rzekł:

— Proszę wejść!

Wszystkie maszty małego statku zadziały od przeciągu, a tęgi i gruby mężczyzna, który otworzył tylko tyle drzwi, żeby się przesliznął do wnętrza, zamknął je z wielkim trudem, przypierając dwoma rękami.

— Dobry wieczór całej kompanii — rzekł.

Miał twarz bez wyrazu, jakby martwą, twarz ludzi za nadto tłustych, z wygolonymi obwisłymi policzkami, naznaczonymi przy ustach dwoma kosmykami czarnych wąsów, oczy małe i włosy szpakowate, krótko przycięte. Barchanowe jego ubranie brunatnej barwy, przemokłe od deszczu i przylegające do ciała, dawało mu pozór pomocnika kąpielowego.

Poznawszy w nim syndyka ludzi morskich, Guen i Marya-Anna byli tak przerażeni, że nie odpowiedzieli na powitanie.

— Jest morską depesza dla pana, kapitanie.

Mówiąc to, człowiek z trudem rozpiął kurtkę tą samą ręką, w której trzymał swój jedwabny kaszkiot ociekający wodą. Wyciągnął papier złożony i podał go kapitanowi.

Guen powstał z miejsca z taką gwałtownością, że miniaturowy statek upadł na ziemię z połamanymi żaglami. Nikt na to uwagi nie zwrócił. Guen czytał. Przebiegł go

dreszcz, wzruszenie, ale je pohamował i patrząc na Maryę-Annę, rzekł:

— Jest zła wiadomość, moje dzieci.

Nikt się nie zapytał jaka! jest ta wiadomość, wszyscy wiedzieli, a przedewszystkiem Marya-Anna, która wydawała się jakby bliska omdlenia, biała jak płótno, a całe życie jej twarzy skupiało się w oczach, które wpatrywały się w ojca.

Kapitan czytał:

— „Maszt główny, łódź i drabina z „la Jeanne“ z Lannion, wyrzucone dziś w nocy na brzeg“. Komisarz morski z la Tremblade nam to przysłał — dodał.

Nikt nie krzyknął. Było to nieszczęście zawsze spodziewane, zawsze przewidywane przez kobiety bretońskie. Marya-Anna czuła je wiszące nad sobą już od dwudziestu czterech godzin. Zamknęła tylko oczy, usunęła głowę na kolana siostry, siedzącej obok i zaczęła szlochać. Przez długą chwilę nie było nie słychać w wielkiej sali, tylko głucho łkanie biednej kobiety i wycie wichru morskieskiego.

Simona uklekała przy matce i głaskała blady policzek Maryi-Anny.

— Nie płacz tak okropnie, ciociu Maryo Anno! Być może, iż nie ma jeszcze nie straconego.

Obydwie, matka i córka łzawymi oczami wpatrywały się kolejno w Guena i syndyka, prosząc dwóch mężczyzn o pociechę, otuchę, uspokojenie. Ale oni milczeli. Guen po raz dziesiąty czytał depeszę z twarzą zmarszczoną smutkiem i boleścią, ale mówić nie mógł.

Zrozumiał jednak nieme błaganie kobiet, zdobył się na olbrzymi wysiłek, żeby się uspokoić i rzekł:

— Mała córeczko, przypominasz sobie, że się rozbił kilka razy na statku...

— Proszę, zaklinam ciebie Maryo Anno, słuchaj tego, co ojciec ci powie! — mówiła pani Korentyna — i nie rozpaczaj tak bardzo.

— Ciociu Maryo-Anno, miej odwagę! słuchaj ciociu, co mówi dziadek!

I znowu, podnosząc oczy, prosiły sta-

rego Guena o kilka słów na uśmierzanie tej wielkiej boleści.

— Widzisz, że mi się nie stało — mówił dalej kapitan. — A zresztą, komisarz nie nie wspomina o statku. Statek nowy, wytrwały na morze! Mógł się przesunąć ku brzegom Hiszpanii, nie usiłując dobić do Bordeaux, rozumiesz?

Wyrazy te, z takim trudem wyszukane nie znalazły echa. Marya-Anna płakała ciągle, jak gdyby nie nie słyszała i nieustannie ukrywała twarz w fałdach sukni siostry.

Wtedy Guen się zbliżył. On, który nigdy nie objawiał swoich uczuć na zewnątrz, położył bardzo łagodnie rękę na ramieniu córki i pochylił się, żeby go lepiej słyszała, rzekł głosem bardzo serdecznym:

— Moje dzieciątko, zaręczam ci, że nie straciłem nadziei. Słuchaj, cóż właściwie jest, żeby się tak martwić? Drabina spadła w morze, prawda? Ale drabina była do niczego. Sullian mówił nawet, że rzuci ją kiedyś z pokładu, pamiętasz?

Usłyszawszy nazwisko męża, Marya-Anna, podniosła głowę. Ciągłe oparta obu rękami na kolanach siostry, spojrziała na ojca błędnym wzrokiem, jakby ze snu obudzona.

— Tak, to prawda — rzekła — on to mówił.

— Co do łodzi, ty sama wiesz dobrze, moja mała, ile rzeczy morze pochłania — mówił Guen dalej. — Jedna tylko historia z masztem mi się nie podoba... A przecież, zdarza się to czasami, dla ulżenia statkowi zrzębuje się maszt...

Zdawało się, że daje się przekonać, że budzi się w niej nieco nadziei, ale gdy zobaczyła, że to już wszystko, że ojciec innych argumentów nie posiada, rzuciła się znowu w ramiona siostry.

— Nie oszukujcie mnie! — zawołała — oni wszyscy zginęli!

I zaczęła jeszcze gwałtowniej szlochać, widząc, że nikt jej nie przeczy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

scijańskiem jako nieodzownym warunku, a żąda tylko, by radom obu mocarstw uczyniono zadość przy wyborze gubernatora i ażeby wykonano, co one uznają za najwłaściwsze dla uspokojenia ludności.

Nie wątpię, że sułtan zgodzi się na taką modyfikację programu, ponieważ przekonany jest o tem, że Rosya szczerze pragnie uszczepić Turcyę od ubytków terytorjalnych.

Z Konstantynopola donoszą, że w mieście odwołanego z Monastynu Omera Rudziego baszy, został mianowany komendantem wojsk Nassir basza. Ma on polecenie stłumienia powstania w wilajecie monastyrskim.

Z Konstantynopola donoszą: Na południowy zachód od Skoplii pojawiły się oddziały macedońskie. Powstańcy zabili trzech mahometan i trzech żandarmów.

Według wiadomości, które nadeszły tutaj, oddziały komitetowe wysadziły w powietrze latarnię morską w zatoce Iniađa, zaraz po odpłynięciu floty rosyjskiej od Sebastopola. Domek strażnika spalono.

Pod Paraslowo i Fobesz na zachód od Monastynu wojska tureckie poniosły klęskę. Powstańcy obsadzili Neverkę (okręg Ochrida) i Vlachos Klisura (okręg Kostona). Turcy z zemsty spalili kilka wsi w okęgach Resna, Presba, Ochridy i i.

Powstańcy spalili zboże zebrane we wsiach Kawakli i Jeniköi (w okręgu Kirkiliskim) i poprzecinali komunikację telegraficzną w wielu miejscowościach. Mieszkańcy obłożonych przez powstańców wsi Dokuszek, Siklaw, Kediköi, Derekoi i t. d. w okręgu Kirkiliskim umknęli, obawiając się o życie.

Porta zakomunikowała poselstwem Rosyi i Austrii zawiadomienie, rozesłane do władz prowincjonalnych, w którym powiedziano, że wielu włościan, zamieszkających w wilajetach salonickim, monastyrskim, ueskibskim i adryanopolskim, dało się tylko żarliwym namowom powstańców zaciągnąć do szeregów. Powstańcy ci zadają dotkliwe straty osobiste i materalne spokojnej ludności, naruszając porządek powszechny jak zgromienie wiliżacy. Wiele osób obalamujących porzuciło już szeregi powstania. Odezwa wzywa ludność, aby ufała w życzliwość sułtana i rządu, poddała się im i złożyła broń. Wszystkie osoby, które odtąd wezmą udział w ruchu, będą surowo ścigane i ostro karane. Ambasada ottomańska w Wiedniu otrzymała z Konstantynopola następujący komunikat w sprawie zamachu na pociąg konwencyjny:

Bułgarski komitet dopuścił się nowego zamachu. W jednym z wagonów pociągu konwencyjnego — i to w takim właśnie, gdzie znajdowały się przeważnie kobiety i dzieci, podrzucono puszkę z dynamitem, który eksplodował onegdaj w nocy nieopodal stacji Kosleli Burgar. Ofiarą zamachu padło wiele osób; przypłaciło go życiem sześćoro ludzi, w ich liczbie dwie kobiety i jedno dziecko; ośmnaście osób, z czego 11 przypada na płeć żeńską, odniosło rany. Ta nowa zbrodnia, która wszędzie wywołać musi jak najżywsze oburzenie, dowodzi znowu, że bułgarscy agitatorzy nie myślą cofać się przed najokropniejszą nawet zbrodnią.

Z Monastynu donoszą: „Komitet II. obwodu powstańczego, adryanopolskiego“ roze-

słał agentom dyplomatycznym mocarstw w Bitolii następujące oświadczenie:

„Ponieważ towarzysze i lud powierzyli nam przeniesienie ruchu walki o wolność na terytorium Bitolii, przeto uważamy za obowiązkiem oświadczyć, że rząd turecki, czując, iż nie zdoła zniszczyć naszych sił zbrojnych w otwartej walce, nakazał swym wojskom, by w możliwie najbardziej barbarzyński sposób tłumiły powstanie. Do środków zaleconych w tym celu należy plondrowanie i palenie chrześcijańskich osad, gwałcenie kobiet i mordowanie ich pospółu z dziećmi. W czasie od 21 do 25 lipca spalono i zniszczono następujące osady: Ozdoleny, Leszany, Sinella, Tasz-Murmiszte, Meszægica, Batum, Czervena voda i leszański klasztor św. Iwana — w dystrykcie Ochrydy: Buch, Keszewo, Botusza, Nechozi i Armenisko — w dystrykcie Leryn. Leorchu i Krusze, — w dystrykcie Rjesen: Smilevo i Zagorzice — w dystrykcie Demirchissar. Mieszkańcy tych osad, o ile nie zbiegli, zostali co do jednego wymordowani. Wiemy na pewno, że także w innych dystryktach wilajetu spalono wiele chrześcijańskich osad. Skoro zbierzemy autentyczne informacje, nie omieszkamy podać ich do powszechnej wiadomości. Zaznaczamy jeszcze, że wymienione osady zniszczone zostały częścią przez wojska regularne, częścią zaś przez baszybożuków lub przez wojska wspomagane zastępami baszybożuków. Zawiadamiając o tem, oświadczamy, iż dotychczas udało nam się wstrzymać ludność chrześcijańską wilajetu od pomszczenia krzywd swych w podobny sposób na osadach tureckich, że jednak na przyszłość nie będzie to w naszej mocy. Dla tego też odtąd pozostawiamy całą odpowiedzialność rządowi tureckiemu, który tak barbarzyńskich rozkazów udziela swym wojskom stałym i baszybożukom. Przyjmij, panie regencie i t. d. — Główny sztab rewolucyjny wilajetu Bitolii“.

Przebywający stale w Atenach Grecy z Macedonii przesłali rządowi i ambasadorom memoriał, skierowany przeciw Bułgarom.

We wtorek przypada rocznica wstąpienia sułtana na tron W Konstantynopolu obawiają się, że oddziały powstańcze w tym dniu dokonają zamachów dynamitowych. Zarządzono stęsurowe środki ostrożności.

Z Belgradu donoszą, że pod Kumano-wo (droga kolei od granicy serbskiej do Skoplji przyszło do walki między powstańcami a wojskami tureckimi. Powstańcy zostali pobici i musieli się cofnąć. Dwie wsie, w których powstańcy osaczyli się, zostały spalone.

Co do rzekomego zamordowania konsula amerykańskiego w Beyrucie donoszą z Konstantynopola: Porta oświadcza, że konsul amerykański w Beyrucie, ani nie został zamordowany, ani też nie urządzono na niego żadnego zamachu. Sprawa miała się jak następuje: Gdy konsul dnia 23 b. m. wieczorem wracał powozem do konsulatu, jeden z Turków, który z towarzyszymi wracał z wesela, dał, według zwyczaju miejscowego, strzał w powietrze. Konsul sądził, iż strzał ten był skierowany do niego. Wypadek ten dał powód do fałszywych pogłosek.

Z Oysterbay donoszą, że jakkolwiek prezydent Roosevelt z żywym przyjęciem zado-

woleniem wiadomość, że wicekonsul amerykański w Beyrucie uniknął śmierci, rozkaz, by eskadra amerykańska popłynęła do Beyrutu, nie będzie zmieniony. Sekretarz stanu Hay nie powrócił do miejsca letniego pobytu swego, lecz odjechał do Waszyngtonu.

Także z Nizzy donoszą, że amerykańska eskadra w Błored odpłynęła d. 28 b. m. o godzinie 8 wieczorem z Villefranche w kierunku Genuy, a stamtąd popłynie na wody tureckie.

Z Waszyngtonu donoszą, że jeśli Turcy nie spełni żądań amerykańskich, amerykańska eskadra otrzyma rozkaz obsadzenia jednego lub dwóch portów tureckich i tak długo je zatrzyma, dopóki żądania nie będą spełnione. W tym wypadku amerykański poseł z Konstantynopola będzie odwołany a angielskiej ambasadzie poruczą Stany Zjednoczone zastępstwo swych interesów.

Do Paryża nadeszła w sprawie amerykańskiej wiadomość, że wali z Beyrutu wyraził ubolewanie w obec wicekonsula z powodu zamachu, zapewniając go zarazem, że ów człowiek, który strzelił do wicekonsula, będzie surowo ukarany.

Nakoniec z Rzymu donoszą, że rząd turecki oświadczył gotowość dać jak najdalej idącą satysfakcję ambasadorowi Włoch w Carogrodzie za to, że kilku żołnierzy w Monastyrze obrzuciło tamtejszego włoskiego konsula obelgami.

Kongres syonistów w Bazylei

Na kongresie syonistów odczytano list, wystosowany do jednego z członków zarządu przez podsekretarza stanu w ministerstwie kolonialnym Anglii p. Hilla. — P. Hill z polecenia Chamberlaina oświadcza w tym liście, że rząd angielski godzi się w zasadzie na odstąpienie pewnej części kraju we wschodniej Afryce na cele kolonizacji żydowskiej i wzywa przywódców stronnictwa, aby wysłali swoich delegatów, którzyby kraj zbadali i wyszukali sobie odpowiednie grunta. W zasadzie rząd angielski godzi się z góry, aby mianować żydowskiego naczelnego urzędnika miejscowej administracji.

Pomieniona prowincja w Afryce wchodzącej nazywa się „Uganda“, zawiera prócz kraju tego nazwiska, także kraj „Unioro“ i inne. Ogólny obszar prowincji wynosi 950 000 kilometrów kw., a liczba mieszkańców dochodzi do jednego miliona. „Uganda“ leży na brzegu północno-zachodnim rzeki Wiktorja-Nianzy, zajmuje obszar 39 000 kilometrów kw. z 45.000 mieszkańców. — Wielu podróżników, wśród nich i Emin-basza Stanley, Willson i inni, zwiadało ów kraj. Od r. 1894 znajduje się on pod protektorem Anglii.

M. Nordau podniósł w swej mowie, że osiedlenie się żydów w Afryce będzie miało pożytek niejako jako „asylum“ tymczasowe, lecz nadto będzie mogło mieć pierwszorzędny wpływ pedagogiczny jako przygotowanie narodu żydowskiego do samodzielnego i niezależnego życia politycznego. Tem samem żydzi zaskują na szacunek i poważanie in-

nych narodów, które uważają żydów za obywateli drugiego rzędu.

Po odczytaniu listu ministra angielskiego, kongres wybrał komitet z dziewięciu członków, który ma się tą sprawą zająć, ewentualnie pojechać na miejsce i badać kraj.

Przeciw Ugandzie protestowali gwałtownie syoniści z Rosyi. Wielu opuściło salę demonstracyjnie. Niektórzy wypisali się z organizacji, oświadczając, że nie chcą dać na ten cel pieniędzy, składanych w formie podatku przez cały naród żydowski.

Z kolei wygłosił referat o żydowskich instytucjach filantropijnych na Wschodzie Europy p. Sokołow z Warszawy. Mówił o potrzebie unarodowienia tych instytucji i zarządów gmin wogóle. Następnie oświadczył, że uzyskał fundusz na wydawnictwo wielkiej encyklopedyi hebrajskiej.

KRONIKA

Lwów, 31 sierpnia.

— **Najj. Pan** raczył najlaskawiej udzielić ze Swej prywatnej skatuli rz. kat. komitetowi kościelnemu w Baworowie, w powiecie tarnopolskim, na wewnętrzne urządzenie nowo wybudowanego kościoła zapomogi w kwocie 200 K.

— **Przygotowania na przyjazd Najj. Pana.** Na murach miasta rozlepiono w sobotę następującą odezwę do mieszkańców Lwowa: „Najmilszyszy Cesarz i Król nasz zawita w dniu 13 września b. r. do grodu naszego i zabawi w nim kilka godzin.“

Dla utrzymania porządku i bezpieczeństwa w czasie wjazdu, pobytu i odjazdu Jego Ces. i Król. Mości uchwała Rada król. stoł. m. Lwowa na posiedzeniu d. 27 b. m. utworzyć honorową straż obywatelską z przedstawicieli wszystkich władz, urzędów, zawodów, korporacji i stowarzyszeń i powierzyła komisji złożonej z członków Rady miejskiej wykonanie tej uchwały.

W tym celu zapraszamy wszystkich obywateli stolicy kraju, mających chęć podjęcia się zaszczytnego obowiązku straży obywatelskiej, aby raczyli jak najliczniej wpisywać się na listy wyłożone w komisaryatach dzielnic i w prezydium magistratu.

W przekonaniu, że tam gdzie idzie o spełnienie ważnego zadania czuwania nad niezamąconym ładem i porządkiem w czasie pobytu Jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości w mieście Lwowie i utrzymania chlubnej tradycji naszego grodu, wszyscy mieszkańcy tej stolicy, którzy wielokrotnie już dawali niezbitę dowody karności i gorliwego spełniania publicznych obowiązków — pospieszą i w tej poważnej chwili do szeregów obywatelskiej straży honorowej.

Upraszamy o jak najrychlejsze i najliczniejsze zgłoszenie.

Lwów, dnia 29 sierpnia 1903.

Edmund Riedl, przewodniczący; Władysław Ciechulski, Aleksander Getritz, Justyn Lang, Karol Skłopiński.

— **J.E. P. Namiestnik** Andrzej hr. Potocki nie będzie udzielał we środę audyencyi, ponieważ wyjeżdża do Tarnowa na otwarcie nowego gimnazjum.

JERZY.

POWIEŚĆ.

II.

(Ciąg dalszy).

Książę skierował się ku niej spieszenie i wskoczywszy młodzieńczo, lekko i wesoło prawie krzyknął: „Do ratusza“.

Nadzieja, ta zwodnicza fatamorgana ludzkiego ducha, wywołała mu przed oczyma wyraźnie sylwetkę żony, otulonej w swe białe, z kóz angorskich futro, a zstępującej po szerokich schodach koncertowej sali.

W oczach jej, powłóczył się, pięknych, drga jeszcze ostatnie wrażenie przerwanej muzycznej melodyi...

Ach, bo jakżeż ona, Lily, subtelnie od-czuwa muzykę, jakże ją kocha namiętnie.

Niezawodnie tam się znajduje, niezawodnie!...

— Corinelli, Corinelli! — szepnął do iebie półgłosem książę nazwisko Włocha sarytysty.

Nazwiska takiego nie słyszał wprawdzie dotychczas ani razu, no, ale może pamięć go zawodzi, zresztą, cóż to go wszystko obchodzić mogło, skoro przecucie mówiło mu wyraźnie, że ją, Lily tam znajduje.

Dorożka, wyminawszy kilka krętych uliczek miasta, wpadła na plac obszerne i stanęła przed ratuszem.

— Zaczekaj — rzucił książę i wyskoczył chyżo.

W kilka sekund zaś później już był w przedsionku, na dole, naprzeciwko schodów. Koncert trwał jeszcze.

Kilka osób tylko niemuzykalnych, znu-dzonych schodziło ziewając i rozmawiając półgłosem.

Książę zatrzymał się w niepewności chwili.

Nagle posłyszal jakiś głos za sobą.

— Ściele się do stołec księcia pana! — ktoś mówił za jego plecami, nogami szur-gając.

Odwrocił się.

Przed nim, pochylony w ukłonie stał stary woźny ratusza, znany mu dobrze z licznych rautów, balów i zebrań.

— Mój kochany — natychmiast ujr-zawszy go przemówił lekko, jak najswobodniej, zdawałoby się na pozór, książę:

— Czy na koncercie jest moja żona, księżna Rossolińska, wszak znasz?... — Jakżeż bym znać nie miał jaśnie księżnej pani — obruszył się stary — nie, dzisiaj księżnej pani niema na sali.

— Wiesz napewno?... — pytał jeszcze książę.

— Ależ proszę łaski księcia pana, jak-żebym wiedzieć nie miał!... zgorszonym nieco tonem, że wątpią o słowach jego, odrzekł woźny staruszek.

— Dziękuję wam! — rzucił książę, dając drobną monetę słudze, a na twarzy jego jednocześnie odbiło się rozczarowanie bolesne.

Więc przysła nadzieja ostatnia!...

Książę powoli, niechętnie szedł w kierunku czekającego nań pojazdu, postawił nogę na stopniu...

Dorożkarz zdejmował czapkę i pytał właśnie — gdzie jaśnie pan każe?

Książę zawahał się...

W koło niego huczała stolica milio-nami zabiegów i istnień...

Łowiąc słuchem jej odgłosy i szmery książę zarazem myślał: Przecież szukać Lily w tych tłumach, to szukać igły w boru, to pragnąć niemożliwości i tracić czas daremnie...

Dorożkarz pochylony z czapką w rękę patrzył na pasażera swego z pod oka, dzi-wując się zapewne w duszy jego niewytłó-maczonej dłań zadumie.

Książę ocknął się wreszcie i rzucił adres swego pałacu.

Powóz pomknął, a książę, zrezygno-wany dumal...

I nadzieja znów wkładać się mu do duszy poczęła?...

— Kto wie — myślał — może zasta-nie poprostu Lily w domu, i będ ie zmuszo-nym tylko czerwienić się przed samym sobą, że ja swem podejrzeniem pokalał?...

W tej samej chwili skręcili w ulicę, gdzie panował wir nie do opisania.

Długim wijącym się sznurem jechały powozy jeden za drugim, policja czyniła porządek, tu i ówdzie słyszeć się dawały niezadowolone głosy osób jadących na szarym końcu łańcucha ekwipaży, lub nawoływania stangretów.

Choć myśl księcia była daleko, z przy-zwyyczajenia jednak robił on przegląd po-wozów.

Kilka osób ukloniło mu się.

Z roztargnieniem kapelusza wzajemnie uchylił z lekka książę i patrzył wciąż z uwagą na jadące karety.

Nagle drgnął...

Niedaleko dojrzał bowiem swą własną liberyę i konie, postępujące wolno za jakimś wehikułem....

Na ten widok, zatrzymawszy i zapła-ciwszy dorożkę pospieszenie, książę wyskoczył szybko i skierował się ku karecie.

Stangret już był go poznał i zatrzy-mywał konie, lokaj zaś zeskokczywszy z koźła, otwierał drzwiczki powozu.

Kareta była pusta...

Ujrzawszy to, książę oniemiał i już już na ustach zadrgało mu było pytanie, skie-rowane do sługi „skąd wracasz?“, gdy naraz do krępującego ruch uliczny pojazdu przystąpił energicznie policyant, z napomnieniem do jazdy.

Chcąc, niechcąc, książę zmuszonym zo-stał wskoczyć co prędzej do powozu zdą-żywszy „do domu!“ rzucić tylko z krótką.

Drzwiczki się zamknęły, kareta ruszyła z miejsca powoli.

A książę myślał...

Więc ona, Lily, pojechała gdzieś je-dnak, skąd nie chciała, by wiadano, że wraca?...

List zatem mówił prawdę!...

Wyraz cierpienia odbił się na twarzy Rossolińskiego — trucizna, zadana anonimem, działała.

Jak roje złośliwych owadów, obsiadły go podejrzenia, wiercić mu mózg bezlitośnie poczęły, jęły się jak rany.

I książę w myśli analizować zaczął dro-biazgowo każde słowo, każdy ruch niemal i spojrzenie swej żony od wczoraj.

I rzecz dziwna. Odczuwać teraz do-piero poczynął nienaturalność w obejściu jej, a na każdym kroku prawie widział obecnie wyraźnie przymus, kłamstwo i fałsz, fałsz!...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Maciej hr. Łubieński.

— **JE. Prezydent** wyższego sądu krajowego dr. Tchorznicki wyjeżdża dnia 2 września za 4 tygodniowym urlopem. Zastępstwo objął P. Wiceprezydent dr. Dylewski. Na czas pobytu Najjaśniejszego Pana w kraju przerwie JE. dr. Tchorznicki swój urlop i powróci do Lwowa.

W ostatnich dniach bawił dr. Tchorznicki w Samborze i Drohobycz. W Samborze celem wydania zarządzeń nagłych z powodu groźnego zarysowania się budynku sądowego, a w Drohobycz celem zwiedzenia nowego budynku sądowego.

— **Z c. i k. armii.** „Dziennik rozporządzeń wojskowych” ogłasza: Major Karol Pilch, przydzielony do komendy I korpusu w Krakowie, został przeniesiony na własną prośbę w stan spoczynku i otrzymał przy tej sposobności wojskowy krzyż zasługi. Major Fryderyk Ertl, komendant placu w Jarosławiu, został przeniesiony na własną prośbę w stan spoczynku, a przy tej sposobności Najj. Pan polecił wyrazić mu Swe Najwyższe uznanie.

Starszy lekarz sztabowy II klasy dr. Antoni Springer przeniesiony został z Lwowa do szpitala garnizonowego w Bernie. Lekarzami-asystentami w rezerwie mianowani: Franciszek Peehan i Józef Wiesemann objął w 89 p. p., oraz Stefan Jureczek w 100 p. p.

Złoty krzyż zasługi otrzymał Antoni Toft, kierownik wojskowej szkoły ludowej w Przemysłu.

— **Stypendyum.** Wydział krajowy przyznał p. Stefanowi Starzyńskiemu, ukończonemu słuchaczowi lwowskiej Politechniki, zasiłek w kwocie 975 K., jako dodatek do stypendyum im. Żurawskiego w kwocie 525 K., na dalsze studia w szkole przemysłu tkackiego w Bernie, na Morawach.

— **Popieranie przemysłu krajowego.** Wydział krajowy uwolnił fabrykę albumin i konserw z jaj Maurycego Langrocka w Podwołoczyskach od wszelkich autonomicznych dodatków do podatków na czas od 1 lipca 1903 do 30 czerwca 1913.

— **Na powódź.** Krajowa Dyrekcja skarbu we Lwowie na prośbę komitetu obywatelskiego zezwoliła na urządzenie nadzwyczajnego zwiedzenia kopalni w Wieliczce w dniu 5 września b. r., przeznaczając cały czysty dochód na dotkniętych klęską powodzi w powiecie wielickim. Biletów wstępu do kopalni wraz z biletami zjazdu i wyjazdu nabywać będzie można od dnia 1 września w handlu p. Fiszer w Krakowie linia A-B.

— **Otwarcie ruchu** rządowej sieci telefonicznej w Tarnowie. Dnia 8 września b. r. nastąpi otwarcie ruchu rządowej sieci telefonicznej w Tarnowie, której budowę właśnie co ukończono. Nowa ta sieć telefoniczna składa się z 28 głównych stacji abonamentowych i 1 ubocznej stacji dołączonej.

Oprócz tego urządzono trzy służbowe stacje telefoniczne. Urządzenie publicznej mównicy telefonicznej nastąpi później.

— **Wpisy** do Akademii handlowej we Lwowie odbędą się w dniach 1 i 2 września b. r. od godziny 9—11 rano w kancelaryi dyrektora; egzamin wstępny do I klasy w dniu 3 września b. r. o godzinie 8 rano.

Egzaminy prywatne z przedmiotów kupieckich odbędą się w Akademii handlowej 1 października b. r. Podania o przypuszczenie do tego egzaminu należy wniesć najdalej do 20 września b. r. Bliższe szczegóły udzieli dyrekcja Akademii za nadesłaniem marki pocztowej za 10 h.

— **Opłaty od widowisk na rzecz ubogich.** Stosownie do powziętej w kwietniu b. r. uchwały Rady miejskiej, magistrat miasta Lwowa przedłożył Radzie wnioski w sprawie poboru opłat na cele dobroczynne, a to od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień i widowisk. Projektowane opłaty będą pobierane od biletów wstępu i dzielą się na dwie kategorie:

Pierwsza kategoria dotyczy biletów na przedstawienia teatralne i koncerty i ma być pobierana w następującej wysokości: a) od biletu wstępu po nad 1 koronę do 2 koron wyniesie opłata 10 hal., b) po nad 2 korony do 6 koron 20 hal., c) po nad 6 do 10 koron 50 hal., d) po nad 10 koron 1 korona.

Druga kategoria opłat obciąża bilety wstępu na wszelkie przedstawienia i widowiska w następującej wysokości: a) od biletu wstępu po nad 50 hal. do 1 korony wyniesie opłata 10 hal., b) po nad 1 koronę do 2 koron 20 hal., c) po nad 2 korony do 6 koron 40 hal., d) po nad 6 do 10 koron 1 korona, e) po nad 10 koron 2 korony.

Bilety wstępu na przedstawienia, z których dochód jest przeznaczony na cele dobroczynne, będą wolne od wszelkiej opłaty.

Projekt powyższy może wejść w życie naturalnie w drodze ustawodawczej, a to w formie ustawy krajowej.

— **Nowe seminaryum nauczycielskie.** Pan Minister wyznał i oświadczył reskryptem z 29 b. m. zezwolił na otwarcie seminaryum nauczycielskiego w Starym Sączu, a w szczególności na otwarcie pierwszego kursu i klasy przygotowawczej.

Nauka rozpocznie się z dniem 1 października b. r., a zakład będzie miał na razie charakter tylko prowizoryczny ze względu, że w braku prawidłowej reprezentacji gminnej, któ-

rej sprawami zawiaduje obecnie zarząd tymczasowy, gmina w Starym Sączu nie może w formie prawnie obowiązującej zabezpieczyć przyjętych świadczeń niezbędnych do założenia stałego seminaryum nauczycielskiego.

Informacji udziela c. k. Rada szkolna okręgowa w Nowym Sączu.

— **Wpisy.** Dyrekcja c. k. szkoły kowalskiej w Sułkowicach (stacja kolejowa Kalwaryja) podaje do wiadomości, że wpisy na rok szkolny 1903/4 rozpoczną się d. 10 września i trwać będą do 15 września włącznie. Zakład ten ma dwa oddziały: oddział kowalski dla kowalstwa towarowego i narzędziowego i oddział ślusarski dla ślusarstwa maszynowego i narzędziowego. Na każdym z tych oddziałów nauka teoretyczna i praktyczna trwa przez 3 lata.

Nowo zgłaszający się uczniowie winni wykazać, że ukończyli 14 rok życia, posiadają odpowiednie fizyczne uzdolnienie do obranego zawodu i co najmniej uczynili zadość ustawie o obowiązkowej nauce w szkole ludowej. Na zdanie wysyła się sprawozdanie szkolne, w którym program nauki i organizacja szkoły są bliżej określone.

Utrzymanie ucznia w Sułkowicach kosztuje zależnie od wymagań 20—30 K. miesięcznie, przy czem dla uczniów biednych zdolnych i pilnych są do dyspozycji miesięczne zapomogi z funduszy rządowych i krajowych.

— **Na dotkniętych** powodzią zatorową pod Szczucinem nadesłano ręce starosty z Dąbrowie p. Czepielewskiego rozmaite datki w łącznej kwocie 3070 K. 23 h.

Kwota powyższa przesłana została miejscowemu komitetowi ratunkowemu w Szczucinie, celem rozdzielenia jej pomiędzy powoźdian.

— **Na budowę dróg.** Wydział krajowy udzielił wydziałowi powiatowemu w Zbarażu bezprocentowej pożyczki w kwocie 20.000 K. na budowę dróg gminnych I klasy Zbaraż-Podwoleczyska i Zbaraż-Berezowica mała.

△ **Złoty** damski kryty zegarek wysadzany rautami, łańcuszek i słubną obrączkę, łącznej wartości przeszło 300 K., skradziono dziś z zamkniętego mieszkania pana F. K., przy ul. Kochanowskiego 33.

Znaczna kradzież. Do policji lwowskiej nadszedł wieczoraj z Tarnopola telegram następującej treści: „Rossyjscy żydzi, emigrujący do Ameryki, skradli w kantorze wymiany p. Dawida Francosa papiery wartościowe, precezoja i inne weksle wartości 60.000 koron. Kradzież popełniono przed 11 godziną w nocy. Z Tarnopola odjechali w kierunku Krakowa”.

W kilka godzin po nadejściu telegramu przyjechał do Lwowa sam p. Francos i podał, że skradziono mu: 18 walorów renty węgierskiej po 500 koron i jeden na 2000 koron, obligację funduszu propinacyjnego na 2 00 koron, trzy obligacje Towarzystwa kredytowego ziemskiego po 2000 koron, wiedeńskie „Bodenkredyty“ I. emisji z r. 1880 trzydzieści trzy sztuk i emisji II. z r. 1889 dziewięć sztuk, obligacje pożyczki premiejowej m. Wiednia, losy Cisy, premie „Bodenkredytów“ I. emisji, losy włoskiego i austriackiego Czerwonego Krzyża, losy węgierskie „Bazylika“ i losy z r. 1860.

Policja zarządziła natychmiast energiczne poszukiwania i zawiadomiła natychmiast o dokonanej kradzieży wszystkie banki i kantory.

△ **Okradziona trafika.** Ubiegłej nocy dostali się niewyśledzeni dotąd złodzieje do szynku Szulima Schönfelda przy ul. Łyczakowskiej 40 i skradli ze znajdujących się tam trafiki znaczniejszy zapas tytoniu i cygar.

△ **Pożar.** Wczoraj po godzinie 12 w południe wybuchł pożar w realności rzeźnika p. Józefa Lisiewicza na Mazurówce l. 13. Wzwa- na telefonem miejską straż pożarna w krótkim czasie ugasiła ogień. Spalił się tylko dach na wędzarni, wartości około 300 K.

△ **Samobójstwo.** Dziś o godz. 8:30 przed południem w łazienkach „Diany“ przy ulicy Słowackiego odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru skierowanym w prawą skroń 41-letni oficyał magazynów wojskowych Rudolf Fuchs, żonaty, ojciec 2 dzieci. Po skonstatowaniu śmierci samobójczej przez lekarza wojskowego dr. Turnaua, odstawiono zwłoki do kostnicy szpitala garnizonowego.

Powód samobójstwa niewiadomy.

— **Herb Piusa X.** Papież, pochodzący, jak wiadomo, ze stanu właścicielskiego, obrał sobie, wstąpiwszy na Stolicę Apostolską, zgodnie z tradycją, herb własny. Herb ten przedstawia na polu niebieskim Iwa św. Marka, gwiazdę i kotwicę, spoczywającą na dnie morza. Kotwica oznacza wiarę, gwiazda — stanowisko, jakie Papieżowi przypadło w udziale, lew zaś przypomina patriarchyat wenecki.

— **Zmarli** w ostatnich dniach: We Lwowie, Władysław Marjon, ukończona seminarystka, w 20 roku życia; — Adela Wolańska, w 68 roku życia; — Jakób Götztlik, em. banie mistrz kolei państwowych, w 71 roku życia; — dr. Antoni Grott, em. dyrektor kancelaryi Wydziału krajowego, weteran z r. 1863/4, w 65 roku życia.

W Krakowie, Józefa z Kosiekich Knowiakowska, w 79 roku życia.

W Woźnikach, Stanisław Bała, nauczyciel szkoły luowej.

W Czerniowcach, Paulina z Baternayów de Kleeborn Girtlerowa, wdowa po radcy Dworu.

W Wiedniu, prof. Politechniki radca Dworu Peschka.

— **Unieważnienie rozprawy** z powodu stronnictwa sędziego przysięgłego. Z Wiednia telegrafują: Przed tutejszym sądem przysięgłych wydarzył się w piątek niezwykły wypadek. Od 3 dni toczy się tutaj proces o obrazę honoru na tle ciągłych sporów pomiędzy komisyonerami na targu bydła a rzeźnikami. Starszy cechu rzeźnickiego, Ritter, zeznawał na niekorzyść głównego komisyonera Saborsky'ego. Podczas jego zeznań jeden z przysięgłych, nazwiskiem Raucher, dwa razy zawołał „brawo!“ — za co przewodniczący udzielił mu nagany. Działo się to onegdaj po południu. W piątek z rana *Deutsche Ztg.* zamieściła list Rauchera, w którym stwierdza, że dla tego wołał „brawo“, gdyż Ritter był jedynym świadkiem, który miał odwagę prawdę powiedzieć. Skutkiem tego zastępcą Saborsky'ego postawił w sobotę wniosek o unieważnienie rozprawy i rozpisanie nowej, ponieważ jeden z przysięgłych jest stanowczo stronnicy. Sąd po długiej naradzie wniosek przyjął i rozprawę odroczył.

— **Małoletni ojcobójca.** W miejscowości Tornosz w komitacie nitrańskim wydarzył się onegdaj straszny wypadek. Pięcioletni synek tamtejszego leśniczego bawił się nabitą strzelbą siedzącego obok ojca. Nagle broń wypaliła, a leśniczy z przebitą piersią padł trupem na ziemię.

— **Morderca przed sądem.** Przed trybunałem sądu przysięgłych w Suczawie rozpocznie się jutro, dnia 1 września, rozprawa na 6 dni rozprawa karna przeciw robotnikowi kolejowemu Iwanowi Semeniukowi, oskarżonemu o to, iż we wrześniu 1900 w Dubowej pod Sere-tem miał zamordować masarza Filipa Lazarowicza. Na podstawie zeznań świadka Teodora Flondora, właściciela dóbr, Semeniuk był już dwa razy skazany na śmierć przez trybunał przysięgłych w Czerniowcach. Trybunał kasacyjny zniósł także drugi wyrok i polecił przeprowadzić rozprawę ponową, dla której delegował trybunał przysięgłych w Suczawie. Prokuratura państwa powołała do rozprawy 82 świadków.

— **Eksplzoya w fabryce spirytusu.** Onegdaj w berlińskiej fabryce spirytusu Wesnaka nastąpił gwałtowny wybuch. Dwupiętrowy gmach został zupełnie zniszczony. Pałac spirytusu odniósł ciężkie rany. Szyby w okolicy powypadały. Siła wybuchu była tak wielka, że mur bezpieczeństwa domu sąsiedniego pękł pod naporem gazów.

— **Nowa defraudacya.** Z Hamburga telegrafują nam: Aresztowano tu komisarza tutejszej targowicy na bydlę Wittenburga, jako obwinionego o sprzeniewierzenie 80.000 marek z kasy targowicy.

— **Groźny tyfus.** Z Norymbergii telegrafują: *Fränkischer Kurier* donosi, iż w Hammelburg, gdzie odbywają ćwiczenia 4 i 8 pułk piechoty bawarskiej, zachorowało wśród objawów tyfuszowych przeszło 300 oficerów i żołnierzy.

— **Zamach na redaktora.** Z Bazylei telegrafują: Pewien oszust, przed którego sprawkami ostrzegła swych czytelników *Baseler Zig.*, wyczytawszy to ostrzeżenie, wpadł do redaktora tego pisma p. Wagnera i po krótkiej z nim kłótni strzelił do niego 3 razy z rewolweru i ranił go ciężko. Zbrodniarza aresztowano.

Kronika prowincjonalna.

— **Brzesko. (Pożar).** W Szczerowej wybuchł onegdaj pożar, który ogarnął 9 stodół i jeden dom mieszkalny, niszcząc cały zbiór zboża. Przy pomocy żandarmerji udało się ogień zlokalizować.

— **Borszczów. (Nieszczęśliwy wypadek).** W Słobódce turyleckiej zasypała ziemia przy wydobywaniu gliny Danyła Baryckiego, ojca 2-ga dzieci, który zmarł na miejscu. Przyczyną wypadku była własna nieostrożność.

— **Grybów. (Pożar).** Na obszarze dworskim w Korzennej, będącej własnością Franciszka Dzwigniewskiego, spłonęły w skutek uderzenia piorunu wszystkie budynki gospodarcze, oraz część zbiorów. Szkoda jest znaczna.

— **Iwonicz. (Nieszczęśliwy wypadek).** W tutejszym zakładzie kąpielowym załamała się onegdaj deska w chodniku przykrywającym kanał, pod przechadzającą się p. Łukasiewiczową z Warszawy, która upadła do kanału, przez ciężkich obrażeń cielesnych doznała złamania nogi. Przyczyną wypadku, jak stwierdzono, były zbutwiałe deski, użyte do przykrycia kanałów w zakładzie.

— **Jaworów. (Pożar).** W gminie Ożomla wybuchł pożar, który pochłonął pięć zabudowań wiejskich. Szkodę wyrządzoną obliczają na 10.000 koron. Przyczyną pożaru było podłożenie ognia przez 5-letniego chłopca w domu Hrynika Radejki.

— **Przemyśl. (Ofiary wody).** W piątek wieczorem na tak zwanym skrócie Sanu używała kąpiei 17-letnia uczennica VI. klasy wydziałowej, Walerya Wilkówna, czemu z brzegu przyglądali się rodzice. Nagle poczęła tonąć, a na ratunek jej pospieszył 17-letni chłopak Szpak, którego tak fatalnie uczyła się tonąć, że oboje w nurtach Sanu znaleźli śmierć.

Zwłoki Wilkówny wydobyto zaraz, lecz mimo natychmiastowej pomocy, nie zdołano jej już uratować. Zwłok zaś Szpaka mimo poszukiwań do późnego wieczora nie znaleziono.

— **Stryj. (Pożar).** W skutek uderzenia piorunu spłonęły zabudowania gospodarza Dmytra Bazinka w Dobranach, oraz budynek szkolny ze wszystkimi ruchomościami nauczyciela Weissa, który poniósł szkodę obliczoną na 1000 koron.

W Podhorecach, obok Stryja, w majątku br. Juliana Brunickiego spaliła się stajnia opasowa. Szkoda wynosi 10.000 K. z tych 6000 było ubezpieczonych.

(*Śmierć pod pociągami*). Głuchoniemy Mendel Moses wpadł na linię kolejowej Stryj-Morszyn pod koła pociągu osobowego i został przez maszynę tak silnie uderzony, że mimo udzielenia mu natychmiastowej pomocy lekarskiej, zmarł w kilka godzin po wypadku.

— **Sambor. (Pożar).** W Rogóźnie spłonęło przez nieostrożność właścianki Maryi Łylak pięć zagrod. Szkoda wynosi 4600 koron, z tych połowa była ubezpieczoną.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie.

Dziś, w poniedziałek nie będzie przedstawienia.

We wtorek, po raz pierwszy „Posłaniec nr. 6666“, operetka w 3 aktach L. Krenna i R. Lindaua. Muzyka C. M. Ziehrera. W głównych rolach wystąpią panie: Łopatyńska, Miłowska, Porecka, Kasprończowa, Okońska, pp. Feldman, Lelewicz, Jastrzębski, Okoński, Paszkowski, Jaroński, Kratochwil, Kliszewski i Turzański. Kapelmistrz Fr. Słomkowski. Nowa wystawa.

We środę, pierwsze przedstawienie dramatu po powrocie z Krynicy, po raz pierwszy: „Wianek mirtowy“, cztery akty, napisał Jerzy Żuławski.

We czwartek, po raz drugi „Posłaniec nr. 6666“, operetka w 3 aktach z prologiem C. M. Ziehrera.

W piątek, po raz drugi „Wianek mirtowy“, cztery akty, napisał Jerzy Żuławski.

W sobotę, po raz trzeci „Posłaniec nr. 6666“, operetka w 3 aktach z prologiem C. M. Ziehrera.

Kasa teatralna sprzedawać będzie bilety na powyższe przedstawienia codziennie w zwykłych godzinach poczynawszy od soboty dnia 29 bieżącego miesiąca.

OBRAZKI Z HOLLANDYI

SKRĘŚLIŁ

DR. TEOFIL GERSTMANN.

(Dokończenie).

Jest w Amsterdamie jedna ulica (Kalverstraat), na której koncentruje się główny ruch całego miasta. Ale nie tylko w pewnych porach dnia, jak n. p. w Berlinie na Friedrichstrasse, albo w Rzymie na Corso, lecz bezustannie przez cały dzień. W skutek tego na tej ulicy nie kursują dorożki, ani biecikle, bo ulica literalnie zapchana ludźmi. Najpiękniejsze tu także wystawy sklepowe, wieczorem w sposób wprost oślepiający oświetlone; ale mimo to niema na tem holenderskim corso ani elegancji, ani szyku. Tłumy zalegające ulicę zachowują się hałaśliwie i więcej niż swobodnie. Całe grupy, w masę zbite, mężczyźni i kobiety razem, przechadzają się śpiewając na głos chórem i potracając przechodniów. Swobodę tą w zachowaniu się porównać by chyba można z naszymi chachułkami u św. Pietra na Wielkanoc; tylko że to się tu codziennie powtarza. — Na pierwszym piętrze, od frontu jest niemal w każdym domu restauracya, z której przez otwarte okna wesole dolatują śpiewy; wido-ownie szeroka tam odbywa się zabawa.

Zepełnie taką samą sylwetkę uliczną widzieć można w Hadze, również przy jednej uprzywilejowanej ulicy, która się nazywa Spuistraat.

Ale jest w Amsterdamie jeszcze zupełnie zachowana żydowska dzielnica, gdzie nawet słynne holenderskie ochędóstwo nie zdołało usunąć brudu i fetorów. — Przeszedłem z umysłu tę amsterdamską Zarwanicę, gdzie rozpiera się wszechwładnie okropna tandeta, po cenach nie do pojęcia niskich. *Tout comme chez-nous.*

Przy owej hałaśliwej Kalverstraat jest także „polska kawiarnia“, do której uważałem sobie za obowiązek zajrzeć, ale naturalnie prócz nazwy nie tam polskiego niema. Tak samo czysto holenderską jest kawiarnia Krasnopolskiego, o której mówię, że jest największa w całej Europie; a mieści się cała we wspaniałym ogrodzie palmowym, oświetlonym tysiącem świateł elektrycznych. — Wodę do kawy podają tu w małych kieliszkach,

widocznie Holendrzy tego napoju mało potrzebują.

Z Amsterdamu każdy turysta robi wyieczkę statkiem parowym do Zandam, ażeby zobaczyć domek drewniany, w którym car Piotr Wielki w r. 1697 przez dwa tygodnie incognito przebywał i z siekierą w ręku, jako zwykły robotnik ciesielski pracował, chcąc się naocznie przypatrzeć sztuce budowania okrętów. — Chata ta niziutka i ubożuchna, składająca się z dwu małych izdebek, jest dziś w wielkiem poszanowaniu. — Spocono i zdrukowano sztucznie walący się ze starości domek, a z kół niego wymurowano gustowny pawilon, jako schronienie dla owej pamiątki historycznej. — Przypomina to obmurowanie domku betlejemskiego wewnątrz kościoła w Loretto; *si parva componere licet magnis!* — Ostatni król holenderski Wilhelm III. darował pawilon ten carowi Aleksandrowi III., jako prezent koronacyjny; jest on więc obecnie własnością dworu rosyjskiego.

Są w Holandii także z czasów panowania katolicyzmu wspaniałe kościoły, przeważnie gotyckie; cóż kiedy je racjonalizm kalwiński fatalnie zepszczył. Nie tylko, że wewnątrz usunięto ołtarze i wszystko, co w wiekach średnich stworzyła katolicka sztuka kościelna, ale nawet zewnętrznie w sposób fatalny zepsuto i zeszpeciono ich architekturę.

Poprzybudowywano bowiem do tych wspaniałych tumów gotyckich naokoło sklepiki i domy mieszkalne, tak, że z trudnością dopatrzyć się można wejścia do kościoła, przez jakieś niepokazne małe drzwiczki.

W Hadze szukają turyści przede wszystkim Rembrandta w muzeum ks. Maurycego; ale obecnie interesuje obcych także sala, w której przed czterema laty odbywała się międzynarodowa konferencja pokojowa, zwołana za inicjatywą cara Mikołaja II. w chwalebny zamiar ukroczenia grasującego w Europie militarysty. Niestety, skutki narad tej konferencji pokojowej dotąd nie są widoczne.

Sala ta znajduje się w małym pałacyku królewskim, zwanym „dom w lasku” (*t'huis ten Bosch*). W tym oddalonym od zgiełku miastowego pałacyku, mieszczącym się w rozległym zwierzyńcu królewskim, mieszkali członkowie komisji międzynarodowej a plenarne swe posiedzenia odbywali w sali, ozdobionej pięknymi malowidłami, które sławny Flamandeczyk Rubens zaprojektował. Niestety w trakcie roboty zmarł Rubens, a inni malarze wykonali według jego projektu dekorację sali. Tylko ukończoną drugą ścianę żonę Helenę uwiecznił jeszcze mistrz na ścianie własnoręcznie, w obrazie mitologicznym, naturalnie w nagości greckiej bogini.

Największą atrakcją Hagi jest słynne miejsce kąpielowe Scheveningen. Wymawia się ten wyraz nie z niemieckiego, tylko jak polskie *sch*, ale z odpowiednim charczeniem, do czego potrzeba gardła holenderskiego, aby to brzmienie właściwie oddać. Jest to po Ostendzie najbardziej wykwinne, a także najdroższe miejsce kąpielowe przy morzu północnem. Kurhaus jeszcze obszerniejszy i wspanialszy niż w Ostendzie, ale zjeżdżają tu tylko Holendrzy i Niemcy, nie ma więc tego szczytu francuskiego, jakim odznacza się Ostenda. Największą przynętą w Scheveningen jest wspaniała orkiestra filharmonii berlińskiej, która ma ustaloną, a dobrze zasłużoną sławę światową. Widziałem Scheveningen raz w niedzielę, a raz w dzień powszedni: co za olbrzymia różnica! — W niedzielę wyruszyło kilkadziesiąt tysięcy ludzi z Hagi i zalało całą plażę i wszystkie bulwary. Wygląd był całkiem demokratyczny, bo na wyieczkę taką niedzielną nawet pospólstwo z miasta się wybiera całymi tłumami. Wszak za kilka centów dojechać można tramwayami konnymi, elektrycznymi lub parowymi; a nawet i piechotą łatwo przejść przestrzeń trzykilometrową, zwłaszcza, że się idzie ciągle cienistymi alejami. bo Scheveningen właściwie z Hagą stanowi jedną całość i jest niejako dalszym przedmieściem stolicy. Żałuję tylko, że nie mógł widzieć uroczej, młodzieżowej królowej Wilhelminy, która przebywa obecnie w swej letniej rezydencji w Loo, w południowej Holandii.

Oglądałem za to, przystępny dla publiczności pałac królewski w Hadze. Budynek jednopiętrowy, dziwnie skromny i nie okazały z zewnątrz, a to tembardziej, że stoi bezpośrednio przy ulicy, przytykając doń z obu stron domy prywatne kilkupiętrowe.

Urządzenie rezydencji królewskiej jest bardzo gustowne, ale bez wystawności królewskiej; zrobiło na mnie wrażenie, że jest jakby umyślnie dla kobiety urządzone.

Dr. T. Gerstmann.

Z Izby sądowej.

(Losowanie sędziów przysięgłych).

Do nadzwyczajnej kadencji wylosowani zostali jako sędziowie główni pp. Michałowski Wojc., właśc. realn. Horodyszcze; Bentschner Efr., kupiec; Cukiec Franc., u-

rządnic Zakładu dla handlu i przemysłu; Świątkiewicz Miecz., właśc. dóbr Potylicz; Reich Em., kupiec; Rauch Leon, dyr. młyn, Sokal; Fimiars Edm. J., właśc. realn.; Łasowski Zygm., właśc. realn.; Stelmachów Jan, rolnik, Hołosko wiel.; Orłowicz Aleks., właśc. młyn, Zasków; Terenkoczy Wład., dyr. banku zalicz.; Mendrochowiec Wikt., urzędnik Banku hip.; Gawlikowski Konst. J., właśc. zakładu posługaczy; bar. Horoch Ad., właśc. dóbr, Winniczki; Borowski Ludw. Skarbek, wł. dóbr, Nowosiółki kas.; Orzechowski Franc., wł. realn.; Kalinowski Józ., rolnik, Kukizów; Pajęczkowski Wład., urzędnik; Kohlhepp Ludw., dzierżawca hotelu Francuskiego; Lang Ludw., rolnik, Falkenstein; Barszczewski Ant., wł. realn.; Fedusiewicz Leon, em. nadkom. kolei; Atlas Selig, wł. realn.; Kirschner Józ., kupiec; dr. Romer Eug., docent Uniw.; Długoszewski Bol., inżynier; Oberski Leon, kupiec; Vetter Michał, wł. realn.; Strzelecki Aleks., wł. dóbr, Kukizów; hr. Kalinowski Ed., wł. realn.; Skrochowski Fel., sekr. Tow. galic. gospod.; dr. Bałaban Winc., adwokat; dr. Szeptycki Kaz., wł. dóbr, Dziewiętniki; Handwerker Jon., wł. realn.; Kiebusiewicz Stan., kupiec; Serafin Grzeg., wł. realn.

Jako przysięgli zastępcy pp.: Wexler E. Jan, lekarz; Komorowski Józef, zegarmistrz; Łonicki Wikt., prokurz. Tow. krak.; Czajkowski Bazyli, kupiec; dr. Dunikowski Stan., insp. Zakł. ubezpiecz. od wypadków; Drexler Ign., kupiec; Marynowski Miecz., urzędn. Tow. naftowego; dr. Kwiatkowski Ferd., adwokat; Bromilski Jan, kupiec.

GOSPODARSTWO I HANDEL

C. k. Dyrekcja kolei państwowych we Lwowie ogłasza: Z dniem 21 sierpnia b. r. zastanowiono na szlakach kolei lokalnych Wygnanka - Skala, Teresin - Iwanie puste e. k. Dyrekcyi kolei państwowych w Stanisławowie ruch pociągów lokalnych i targowych, kursujących na próbę od dnia 20 czerwca b. r. a mianowicie: codziennych pociągów lokalnych 3753/3852 i 3851/3754 jakoteż pociągów targowych poniedziałkowych 3855 3756 kursujących pomiędzy Skala i Borszczowem, dalej pociągów targowych 3753/3852 i 3855/3756 kursujących we wtorek pomiędzy Skala i Iwanem pustym, w końcu pociągu targowego 3652 kursującego pomiędzy Tlustem i Zaleszczykami we czwartki.

W wyżej podanym dniu wszedł znowu w życie rozkład jazdy pociągów osobowych na szlakach Wygnanka-Skala i Teresin-Iwanie puste ważny z 1 maja b. r. a zawarty w plakacie tablica VII. jakoteż w kieszonkowym rozkładzie jazdy II.

Targ zbożowy.

Lwów, 31 sierpnia. Waluta koronowa. Cena za 50 kg. loco Lwów. Pszenica gotowa 7-80 do 8-10, pszenica na termin 7-25 do 7-50, żyto gotowe 5-75 do 5-90, żyto na termin 5-50 do 5-75, owies obroczny gotowy 5-75 do 6-—, owies obroczny na termin 5-— do 5-20, jęczmień pastewny 5-25 do 5-50, jęczmień browarniczy 5-75 do 6-—, rzepak 9-50 do 9-75, lnianka — do —, groch pastewny 6-75 do 7-50, groch do gotowania 7-75 do 9-—, wyka 5-25 do 5-75, nasienie lniane — do —, nasienie konopne — do —, bób — do —, bobik 5-50 do 6-—, hreczka 6-50 do 7-—, kukurudza nowa 5-— do 5-50, kukurudza stara 6-25 do 6-50, chmiel za 56 kilo 160-— do 170-—, konieczyna czerwona 50-— do 55-—, konieczyna biała 50-— do 65-—, konieczyna szwedzka 55-— do 60-—, tymotka — do —.

Spirytus loco za 50 litr. gotowy *paritas* Tarnopol 18-— do 18-10 za 50 litr. *paritas* Tarnopol na termin — do —, wyranty — do —, ekskontyngentowy 10-25 do 10-35.

OSTATNIA POCZTA

Fremdenblatt pisze: Najj. Pan powrócił w sobotę wieczorem z Budapesztu do Wiednia. Dnia 3 września po odejściu króla angielskiego Edwarda uda się Monarcha ponownie do stolicy węgierskiej. W skutek przesilenia węgierskiego, zaniechaną została podróż Najj. Pana na manewry korpusne w południowych Węgrzech. W zastępstwie Jego Ces. Mości będzie obecnym na tych manewrach generał kawalerii Najd. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand. Co się tyczy podróży Monarchy do Galicji, to w tej mierze niezarządzono dotychczas żadnych zmian.

Najj. Pan nadał dotychczasowemu posłowi serbskiemu w Wiedniu, Kosta Christicowi order żelaznej korony III kl. P. Christicz, opuszcza za dni parę Wied-n, w którym pozostawia po sobie życzliwe u wszystkich wspomnienie.

Przy uzupełniającym wyborze posła sejmowego z kuryi gmin wiejskich powiatu suchawskiego, na Bukowinie, w miejsce s. p. ks. archimandryty Emanuela Czuntulaka, wybrany został posłem kandydat demokratycznego stronnictwa rumuńskiego, dr. Aureli Onciul, który otrzymał 52 z 89 oddanych głosów. Reszta głosów (37) padła na kandydata rumuńskiego stronnictwa ludowego, dr. Mikołaja Blandu, notaryusza z Seletyna.

Z Pragi donoszą, że na zwołany przez posła Kłofaca kongres wszystkich stronnictw czeskich, nie przybył nikt ani ze stronnictwa młodoczeskiego, ani ze stronnictwa agrarnego.

Dotychczasowy pierwszy sekretarz otomańskiej ambasady w Berlinie, Mustafa Assim Bey, który w tym samym charakterze przeniesiony został do Wiednia, przybył już na nowe swe stanowisko.

Z Szangaju donoszą do pism londyńskich o nader śmiałym napadzie wykonanym w ostatnich dniach na jeden z zamków cesarskich. Dwustu konnych i dobrze uzbrojonych rozbójników napadło mianowicie na pałac Eho, jeden z ulubionych zamków cesarzowej-wdowy. Straż zamkowa przeraziła się napadem, a zanim oprzytomniała i chwyciła za broń, śmiali rozbójnicy zbiegli już, unosząc cenną zdobycz, wartości kilkudziesięciu tysięcy funtów sterlingów. Generalny gubernator prowincji Czili i zarządzający wojskiem w tej prowincji generał Ma, są również przerażeni zuchwałym czynem, tem bardziej, że opinia chińska zrzuca wszelką winę na brak energii z ich strony. Obawiając się kary, dostojnicy chińscy wyznaczili wielkie nagrody za schwytanie złoczyńców, jak dotąd bezskutecznie. Sądzą, że eunuhowie pałacowi byli w porozumieniu z napastnikami.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Budapeszt, 31 sierpnia. Książę Ferdynand bułgarski wieczorą o godzinie 11 wieczorem przybył tu z Murany, a o godzinie 11-30 odjechał nadzwyczajnym pociągiem do Sofii.

Drezno, 31 sierpnia. W stanie zdrowia króla nastąpiło znaczne polepszenie.

Petersburg, 31 sierpnia. Reskrypt carski zamianował ministra skarbu Wittego, prezydentem komitetu ministrów.

Petersburg, 31 sierpnia. W. ks. Michał Mikołajewicz, tknęty atakiem apoplektycznym, utracił mowę.

Treviso, 31 sierpnia. Król Wiktor Emanuel nadał gen. Steiningerowi wielką wstęgę orderu Maurycego. Gen. Steininger powrócił do Budapesztu.

Udine, 31 sierpnia. Podczas katastrofy kolejowej pod Udine, w skutek zderzenia się pociągu wojskowego z towarowym, zostało ranionych 97 osób, między innemi 12 ciężko.

Pociągiem wojskowym jechało dwa bataliony 14 pułku piechoty; pociąg ten składał się z 16 wagonów, które wszystkie zostały zdruzgotane. Z pod gruzów wydobyto 16 trupów; z ciężko ranionych umarło 4 żołnierzy. Obawiają się, iż pod szczątkami zdruzgotanych wozów znajdują się jeszcze zabici żołnierze.

Belgrad, 31 sierpnia. Wczoraj przed południem odbył się meeting przy udziale około 8000 osób. Zabierał głos szereg mówców, między tymi pewien Serb ze Starej Serbii i pewien obywatel cernogórski. Uchwalono rezolucję, w której uczestnicy meetingu oświadczają, że Serbia i nadal nie pragnie wywoływać żadnych zakłóceń na europejskim Wschodzie, nie może jednak być obojętną w obec niebezpiecznego dla Słowian w Turcji teraźniejszego położenia w Starej Serbii i Macedonii; oświadcza się więc za tem, że najlepiej dałoby się zaprowadzić porządek i spokój w Macedonii w ten sposób, gdyby zadanie to poruczono interesowanym państwom bałkańskim, z zastrzeżeniem zwierzchniej władzy sułtana. Każdemu z tych państw należałoby przyznać odpowiednią funkcję w tej sprawie, na podstawie osiągniętego porozumienia. — Staranie o urzeczywistnienie tej rezolucji powierzono osobnej komisji.

Podczas meetingu odczytano następujący telegram: Vranja. Wczoraj o godz. 3 rano zburzili Turcy i Arnauci doszczętnie klasztor św. Prohora (Prohor Peński?) na granicy serbskiej. Wszystkich mieszkańców klasztoru wymordowano. Główny udział w rzezi brali żołnierze z oddziałów t. zw. Nizam.

Wiadomość ta wywołała wielkie poruszenie. Urzędowej wiadomości o tem niema. Po meetingu usiłowała grupa niedorostków urządzić demonstrację przeciw tureckiemu poselstwu. Dzięki zarządzonym środkom ostrożności i interwencji umiarkowanych żywiołów nie przyszło do żadnego poważniejszego zajścia. Ruch tramwayowy zawsze jeszcze wstrzymany.

Belgrad, 31 sierpnia. Król Piotr przybył wczoraj do Niszu.

Belgrad, 31 sierpnia. *Male Noviny* donoszą, iż król Piotr odpowiadając na mowę komendanta dywizji w Kragujewacu pułkownika Stepanowica, który oddał królowi do rozporządzenia szable i muszkiety oficerów serbskich, podniósł, iż nie jest wykluczonem, że ojczyzna będzie potrzebowała usług oficerów serbskich. Czasy, w których żyjemy — rzekł król — są ciężkie i poważne i trzeba wielkiej zręczności, roztropności i siły, aby serbską nową państwową doprowadzić do bezpiecznego portu.

Sofia, 31 sierpnia. Rada gabinetowa uchwaliła przedłużyć na rok jeden wszystkie traktaty handlowe.

Konstanz, 31 sierpnia. Książę Ferdynand bułgarski przybył tu wczoraj o godz. 11 wieczór pociągiem *Orient-express*; powitał go prezydent ministrów Stourdza i prefekt z Warny. Po upływie godziny udał się książę na swym yachcie „Nadežda” w dalszą podróż do Warny.

Paryż, 31 sierpnia. W sobotę rano, aby uniknąć zbiegowiska, przewieziono Romana i Emila Daurignac oraz Fryderyka Humberta do więzienia we Fresnes pod Paryżem. Więźniów zbudzono o godzinie pół do 4 rano i wezwano ich, aby się przygotowali do podróży. Pragnęli oni zobaczyć się z Teresą Humbert, ale nie pozwolono im. O godzinie 4 rano wsadzono ich do wozu; do Fresnes przyjechali o godz. 7 rano. Obaj bracia siedzą obok siebie w celach nr. 29 i 30.

Bruksela, 31 sierpnia. Wyszło tu w sobotę rozporządzenie, znoszące zakaz wywozu materiałów wojennych i broni do Chin.

Konstantynopol, 31 sierpnia. Porta zawiadomiła zapomocą noty ambasadę austro-węgierską, że prokurator odstąpił komendzie III. korpusu, w celu ukarania winnych, akta śledcze w sprawie zamordowania czterech i zranienia jednego robotnika kolejowego przez żołnierzy na stacji kolejowej Zelenko koło Skoplui.

Doraźny sąd w Monastyrze zasądził dwóch Bułgarów na śmierć. Odwołania od tego wyroku niema.

Konstantynopol, 31 sierpnia. W obec ostatnich zamachów dynamitowych wydał sułtan irade, w którym poleca, by nadzór policyjny był skuteczniejszym — zakazuje puszczenia ogni sztucznych i t. p. z okazji rocznicy swego wstąpienia na tron, zarządza, by pieniądze, które na ten cel miały być użyte, były doreczane osobnej komisji; ta zaś użyje ich na wsparcia dla rodzin ofiar ostatnich zamachów kolejowych i dla rannych.

Linia telefoniczna do Wiednia przerwana pomiędzy Lwowem a Krakowem, w skutek tego nie otrzymaliśmy popołudniowych depesz telefonicznych.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 30 sierpnia 1903. Giełda poranna. (*Vorbörse*). Godzina 10 minut 30. Marki 117-35, Renta majowa 100-10, Węgierska renta koronowa 97-90, Akcje austriack. Zakładu kredytowego 648-50, Akcje węgierskiego Zakładu kredytowego 718-—, Akcje Anglo-banku 272-—, Akcje Unionbanku 518-—, Akcje Bankvereinu 471-50, Akcje Länderbanku 407-—, Akcje Kolei państwowych 655-50, Lombardy 80-50, Akcje Kolei Elbenthal ——, Akcje Fabryki broni ——, Akcje tytoniowe ——, Akcje Alpiny 368-—, Akcje Rima Muranyi 453-—, Akcje Praskiego Towarzystwa żelaz. ——. Losy tureckie 117-50, Ruble 253-25, 4-proc. listy Banku hipotecznego 98-—, 4 i pół procentowe listy Banku hipotecznego 101-—, Galic. pożyczka kraj. z r. 1893 99-40, 4-proc. Listy zastawne Banku kraj. 98-75, 56 l. listy Tow. kredytowego ziemskiego 98-75.

Uspokojenie: silne.

Berlin, 30 sierpnia 1903. Giełda poranna. (*Vorbörse*). Akcje kredytowe 204-50, Towarzystwo dyskontowe 187-75.

Uspokojenie: wyczekujące.

Odpowiedzialny redaktor:

Adam Krechowicki.

Nadesłane.

Do egzaminów

wrskich (na jednorocznego ochotnika, wstępny do szkoły kadetkiej, egzamin oficerski) przygotowuje emr. o. i k. kapitan i profesorowie szkół średnich (byli oficerowie). Zgłoszenia: ul. Sykstuska 53a codziennie od 8 do 10 rano u J. Swobody.

Ogromna nędza!

Sercom ofiarnej publiczności polecamy najgoręcej Józefę Sikosińską, dotkniętą nieuleczalną wadą serca, sparaliżowaną, chorą na oczy, pozbawioną wszelkich środków do życia. Zwracam się z prośbą o nadesłanie łaskawych datków do Administracji naszego pisma.

Jako dobrą lokację kapitałów polecamy

4%, listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego,
4%, listy zastawne, Obligacje komun. i Obligacje kolejowe Banku krajowego,
4 1/2%, i 4%, listy zastawne Banku hipotecznego kupujemy i sprzedajemy papiery te po kursie najkorzystniejszym

Sokal i Lilien.

Dom bankowy i kantor wymiany

Jako dobrą i pewną lokację polecamy

4%, listy hipoteczne koronowe
4 1/2%, listy hipoteczne,
5%, listy hipoteczne premiiowane,
4%, listy Tow. kred. ziemskiego,
4 1/2%, listy Banku krajowego,
5%, listy Banku krajowego,
5%, Obligacje kumunalne Banku kraj.
4%, Pożyczkę krajową,
4%, Gal. Obligacje propinacyjne i wszelkie renty państwowe.

Nadto polecamy

Akcyje gal. Towarzystwa elektrycznego
Papiery te sprzedajemy i kupujemy po najdokładniejszym kursie dziennym.

KANTOR WYMIANY

c. k. upr. gal. akcyjnego

BANKU HIPOTECZNEGO.

Przyjeżdża do Lwowa.

Dnia 31 sierpnia 1903.

HOTEL GEORGE

PP. H. hr. Lubomirski z Równego, M. mrg. Roitstberta z Tarnowa, B. hr. Międzyński z Jasienicza, G. hr. Wurmbrand z Wiednia.

HOTEL EUROPEJSKI

P. J. Linde z Czeremchowa.

GRAND HOTEL.

P. P. hr. Korewicki z Rossyi.

Ruch pociągów kolejowych obowiązujący z dniem 1. maja 1903 r. (Czas środkowo-europejski.)

Pociąg			Przyjeżdża do Lwowa			Pociąg			Odjeżdża ze Lwowa		
posp.	osob.	o godzinie	Na dworzec główny			posp.	osob.	o godzinie	Z dworca głównego		
12:20	—	—	z Ickan (Jas, Bukaresztu, Konstantynopola), Delatyna, Zaleszczyk, Wyżnicy, Nowosielicy, Berhomethu, Czudina, Serethu, Radowice, Dorny Watry i Suczawy.			12:45	—	—	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Warszawy, Pragi, Karlsbadu), Rozwadowa, Jasła, Chabówki, Zakopanego przez Rzeszów, Orłowa.		
2:31	—	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Warszawy, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Wieliczki, Orłowa, Nowego Sącza, Jasła, Chabówki, Zakopanego.			2:51	—	—	do Ickan, (Jas, Bukaresztu, Constanca), Czortkowa, Kőrörmész, (od 1/5 do 30/9), Słob. rung, Nowosielicy, Serethu, Berhomethu, Borodiny, Suczawy, Dorny Watry, Koomania.		
—	3:30	—	z Tarnopola, Borek wielkich, Grzymałowa.			—	4:10	—	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Pragi, Karlsbadu), Chyrowa, Sambora, Jasła, Stróż, Mielca, Orłowa, Wieliczki, Oświęcimea.		
—	6:10	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Warszawy, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Orłowa, Nowego Sącza, Oświęcimea, Zakopanego przez Przemyśl, Wieliczki, Rymanowa, Sanoka, Chyrowa.			—	5:50	—	do Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie codziennie).		
—	6:20	—	z Ickan, Czortkowa, Kałusza, Delatyna przez Kołomyję (od 31/5 do 31/8 w niedzielę i święta), Kőrörmész (od 1/5 do 30/9 włącznie), Brodiny, Putny, Suczawy.			—	6:22	—	do Ickan, (Jas, Bukaresztu), Botuszan, Żydaczowa, Potutor, Kőrörmész, Nowosielicy, Brodiny, Putny, Dorny Watry (od 1/7 do 31/8), Suczawy.		
—	6:50	—	z Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie).			—	6:30	—	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Husiatyna do Ławocznego, (Pesztu), Drohobycz, Borysławia.		
—	7:35	—	*) z Sambora, Chyrowa.			—	6:45	—	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Pragi, Karlsbadu), Lubaczowa, Sambora, Chyrowa, Orłowa.		
—	7:40	—	z Janowa.			8:25	—	—	do Krakowa, (Wiednia, Warszawy, Pragi, Karlsbadu), Sanoka, Rymanowa, Iwonice, Tarnobrzegu, Stróż, Nowego Sącza, Orłowa, (od 1/7 do 15/9), Jasła.		
—	7:45	—	z Ławocznego, (Pesztu), Chyrowa, Borysławia, Kałusza.			—	8:35	—	do Ławocznego, Chyrowa, Borysławia, Kałusza.		
—	7:55	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów.			—	9:05	—	*) do Sambora, Chyrowa.		
8:10	—	—	z Stanisławowa (od 1/5 do 30/9 włącznie).			—	9:15	—	do Bełcza, Sokala, Lubaczowa.		
—	8:15	—	z Rawy ruskiej, Sokala.			—	9:25	—	do Czerniowiec, Delatyna, Potutor, Nowosielicy.		
—	8:55	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Zakopanego przez Kraków, Stróża, Orłowa, (od 1/5 do 30/9 włącznie), Mezó Laborec (Pesztu).			—	9:40	—	do Tarnopola, Potutor.		
—	9:57	—	ze Stryja.			1:50	—	—	do Janowa (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).		
—	10:25	—	z Rzeszowa, Jarosławia, Lubaczowa.			—	1:55	—	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Husiatyna, Skaly, Iwania pustego, Grzymałowa.		
—	11:15	—	z Stanisławowa, Potutor, Kőrörmész.			—	2:10	—	do Pustomyt, (od 1/6 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).		
—	1:10	—	z Ławocznego, Kałusza, Chyrowa, Borysławia, Kochawiny.			—	2:15	—	do Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).		
—	1:25	—	z Janowa.			2:40	—	—	*) do Lubienia wielkiego (od 15/5 do 15/9 włącznie i święta).		
1:30	—	—	z Krakowa (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Nowego Sącza, Jasła, Tarnobrzegu, Rymanowa, Iwonice, Sanoka.			—	2:50	—	do Ickan, Potutor, Kałusza, Czortkowa, Zaleszczyk, Wyżnicy, Kőrörmész, Koomania, Dorny Watry, Suczawy, Bukaresztu.		
1:40	—	—	z Ickan, Czortkowa, Kałusza, Zaleszczyk, Koomania, Nowosielicy przez Zuczke, Wyżnicy, Serethu, Suczawy.			—	3:05	—	do Krakowa, Wiednia, Wrocławia, Berlina, Pragi, Karlsbadu, Jasła, Chabówki, Zakopanego, Wieliczki, N. Sącza, Lubaczowa.		
2:30	—	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Grzymałowa, Husiatyna, Kopyczyniec.			—	3:15	—	do Tuczli, (od 15/6 do 30/9 włącznie), Skolego (od 1/5 do 30/9 włącznie), Stryja, Chyrowa, Borysławia.		
—	3:14	—	z Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).			—	3:25	—	do Janowa (od 1/5 do 30/9).		
—	4:35	—	z Tuchli (od 15/6 do 30/9), Skolego (od 1/5 do 30/9), Stryja, Chyrowa, Borysławia.			—	3:30	—	do Rzeszowa, Lubaczowa.		
—	5:30	—	z Podwołoczysk (Odessy, Kijowa), Brodów, Grzymałowa, Potutor, Zaleszczyk, Husiatyna, Iwania pustego, Skaly, Kopyczyniec.			—	3:40	—	do Brzechowie (od 15/5 do 15/9 włącznie).		
—	5:40	—	z Ickan, Żydaczowa, Nowosielicy, Serethu, Berhomethu, Czudina, Brodiny, Suczawy.			—	6:05	—	*) do Sambora Chyrowa.		
—	5:50	—	z Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Oświęcimea, Orłowa, Mielca via Dębica, Sambora, Chyrowa.			—	6:15	—	do Stanisławowa, Żydaczowa.		
—	5:55	—	z Bełcza, Sokala, Lubaczowa, Rawy ruskiej.			—	6:30	—	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Berlina, Warszawy, Chyrowa, Mezó Laborec, (Pesztu), Nowego Sącza, Orłowa (1/5 do 30/9), Oświęcimea.		
—	8:04	—	z Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).			—	6:40	—	do Janowa (od 17/5 do 13/9 włącznie w dzień powsz., od 1/5 do 16/5 włącznie i od 14/9 do 30/4 włącznie codziennie).		
—	8:25	—	z Brzechowie (od 15/5 do 15/9 w dzień powszednie).			—	7:10	—	do Ławocznego, (Pesztu), Chyrowa, Borysławia, Kałusza.		
8:40	—	—	z Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Karlsbadu, Pragi), Zakopanego przez Kraków (od 25/6 do 15/9), Nowego Sącza, Orłowa (od 1/7 do 15/9), Jasła, Lubaczowa, Sanoka, Rymanowa, Iwonice.			—	8:14	—	do Rawy ruskiej, Sokala.		
—	9:12	—	z Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).			—	8:20	—	do Brzechowie (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).		
—	9:20	—	z Ickan, (Bukaresztu), Czortkowa, Husiatyna, Kőrörmész, Potutor, Nowosielicy, Dorny Watry, Suczawy.			—	9:00	—	do Przemysła (od 1/5 do 31/10 włącznie), Chyrowa, Mezó Laborec (Pesztu).		
—	9:25	—	z Janowa (od 1/5 do 30/9).			—	9:05	—	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów.		
—	9:35	—	z Pustomyt (od 1/6 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).			—	9:55	—	do Janowa (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).		
—	9:50	—	z Krakowa, (Berlina, Wrocławia, Wiednia, Warszawy), Oświęcimea, Jasła, Lubaczowa, Tarnobrzegu, Iwonice, Rymanowa, Sanoka.			—	10:42	—	do Ickan, Czortkowa, Zaleszczyk, Delatyna, Wyżn., Koomania, Nowosielicy, Berhomethu, Czudina, Serethu, Brodiny, Dorny Watry, Suczawy.		
—	10:00	—	*) z Sambora, Chyrowa, Sanoka, Rymanowa, Iwonice, Jasła.			—	10:55	—	do Krakowa, (Wiednia, Wrocławia, Warszawy, Pragi, Karlsbadu, Chyrowa, Rymanowa, Iwonice, Tarnobrzegu, Orłowa, Wieliczki, Chabówki, Zakopanego (od 1/7 do 15/9).		
—	10:07	—	z Janowa (od 17/5 do 13/9 włącznie w niedzielę i święta).			—	11:00	—	do Podwołoczysk, Brodów, Kopyczyniec, Iwania pustego, Potutor, Skaly, Husiatyna, Zaleszczyk, Grzymałowa.		
—	10:20	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Skaly, Iwania pustego, Husiatyna.			—	11:05	—			
—	10:40	—	z Ławocznego, (Pesztu), Chyrowa, Kałusza, Borysławia, Kochawiny.								
—	11:50	—	*) z Lubienia wielkiego (od 15/5 do 15/9 włącznie i święta).								
			Na dworzec „Podzamcze“						Z dworca „Podzamcze“		
—	3:09	—	z Tarnopola, Borek wielkich, Grzymałowa.			—	6:43	—	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Husiatyna.		
—	7:35	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów.			—	10:57	—	do Tarnopola, Potutor.		
2:15	—	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Grzymałowa, Husiatyna, Kopyczyniec.			2:04	—	—	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Husiatyna, Skaly, Iwania pustego, Grzymałowa.		
—	5:06	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Kopyczyniec, Zaleszczyk, Potutor, Iwania pustego, Skaly, Husiatyna, Brodów.			—	9:20	—	do Podwołoczysk, (Kijowa, Odessy), Brodów.		
—	10:02	—	z Podwołoczysk, (Odessy, Kijowa), Brodów, Kopyczyniec, Zaleszczyk, Potutor, Iwania pustego, Skaly, Husiatyna.			—	11:24	—	do Podwołoczysk, Brodów, Kopyczyniec, Iwania pustego, Skaly, Husiatyna, Zaleszczyk, Grzymałowa.		

*) Ważny z dniem otwarcia szlaku Lwów-Sambor. Uwaga: Pora nocna oznaczoną jest rankami. — Czas środ.-europ. jest późniejszy o 36 minut od czasu lwowskiego.

CENNIK

lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej

Lwów, dnia 31. sierpnia 1903.

I. Akcyje za sztukę.

	placa	ładają
Banku hip. gal. po 200 zł. (400 kor.)	530	540
Banku gal. dla handlu i przem. po zł. 200 (400 kor.)	—	260
Banku kred. gal. po 200 zł. w. a. w likwidacji	—	—
Kol. gal. Kar. Ludw. po 200 zł. mk. (420 kor.)	—	—
Kol. Lwów-Czern.-Jassy po 200 zł. w. a. w srebrze (400 kor.)	570	580
Garbarni w Rzeszowie po 200 zł. w. a. (400 kor.)	—	—
Fabryki wagonów w Sanoku przedtem Lipińskiego po 500 kor.	—	350
Tow. dla gal. przedsiębior. elektrycznych wod. po 200 zł. (400 kor.)	400	420

II. Listy zastawne za 100 kor.

Banku h. g. 5% w. a. wyl. z 10%	111	25
" " 4 1/2% " los w 50 l.	100	80
" " 4% " 60 l. po 200 k.	97	80
" kraj. 4 1/2% " los w 51 l.	101	70
" " 4% " los w 57 l.	98	75
Tow. kred. gal. ziem. 4% (pierwsza emisja)	98	50
Tow. kred. galic. ziemsk. 4% los w 4 1/2 lat	98	50
4% los w 56 lat	98	50

III. Obligacje za 100 kor.

Gal. funduszu propin. 4% w. a. Bukow. funduszu propin. 5% w. a.	99	80
Komunalne Banku kr. 5% (2 em.)	103	—
" " 4 1/2% (3 em.)	101	70
" " 4% (4 em.)	101	75
Kol. lokalne dttto 4% po 200 kor.	98	80
Pożyczki kr. 6% w. a. z r. 1873	98	80
" " 4% po 200 kor. z roku 1893	99	30
Pożyczka m. Lwowa 4% po 200 kor.	96	30
" " 4 1/2% " 200 "	101	50

IV. Losy.

M. Krakowa po zł. 20 (40 kor.)	77	84
V. Monety.		
Dukat cesarski	11	24
20 frankówka	19	19
100 rubli rosyjskich srebrnych	250	254
100 rubli rosyjskich papierowych	252	254
100 marek niemieckich	117	10

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. sierpnia 1903.

A. Ogólny dług państwa.

Jednolity dług państwa w banknot. maj-lipiec	100	10
styczeń-lipiec	100	—

Jednolity dług państwa w srebrze	placa	ładają
lut-y-sierpień	100.50	100.70
kwiecień-październik	100.35	100.55
Losy z roku 1854 po 250 zł. mk. 3-2 pr.	170	179
" " 1860 po 500 zł. wa. 4 pr.	153.25	154.25
" " 1860 po 100 zł. 4 pr.	183	184.50
" " 1864 po 100 zł.	246.50	250.50
" " 1864 po 50 zł.	246.50	250.50
Listy zast. domen państ. po 120 zł. 5 pr.	302.50	304.50

B. Dług państwa (wszystkich w Radzie państwa reprezentowanych krajów koronnych).

Austr. renta złota wolna od podatku za 100 zł. 4 pr.	120.55	120.75
Austr. renta w wal. kor. wolna od podatku za 200 kor. 4 pr.	100.40	100.60

Brak s. 7-10 w nr 199

C. k. Dyrekcja kolei państwowej w Krakowie.

K. 57701/1903

Rozpisanie dostawy.

[6757]

Podpisana c. k. Dyrekcja zamierza w drodze ofert rozdać dostawę poniżej wyszczególnionych materiałów na rok 1904 a mianowicie:

- 269.500 kg odlewów z żelaza: (łożyska, klocki hamulcowe, bębny na pierścienie tlokowe i t. p.)
 3.500 „ części składowych dla wagonów z leżny miękkiej (Weichguss),
 500 „ „ „ parowozów z „ stalowej (Stahlguss),
 4.500 „ blach i płyt miedzianych,
 1.500 „ rur miedzianych ciągnionych,
 6.000 „ nadstawek miedzianych dla rurek płomiennych (sztuce),
 9.000 „ miedzi w ogrągłych sztabach,
 600 „ drutu miedzianego okrągłego lub fasonowego,
 18.000 „ cyny Banca,
 3.500 „ sprężyn stalowych spiralnych,
 1.000 „ haków do ciągnięcia maszyn i tendrów (Zughaken),
 1.500 „ sprężyn stalowych płaskich,
 2.000 „ części składowych dla sprzęgieł wozowych,

dalej różnych surowych metali lub części składowych z metalu: (antymonu, blachy mosiężnej i pakfonowej, blachy cynkowej, drutu mosiężnego, plomb, palników i t. p.)

Blizsze szczegóły podają formularze ofertowe, które tak samo jak ogólne i szczegółowe warunki dostawy można przeglądać, a względnie otrzymać (dla zamiejscowych za przesłaniem porta) u podpisanej c. k. kolejowej Dyrekcji (oddział mechaniczny).

Oferty napisane na przeznaczonym do tego formularzu wraz z załącznikami należy ostemplowane i zaopatrzone napisem: „Oferta na dostawę odlewów żelaznych, cyny, materiałów miedzianych albo metalowych“ należy wnieść do c. k. kolejowej Dyrekcji w Krakowie najpóźniej do 12-tej godziny w południe dnia 21. września b. r.

Ceny materiałów wraz z opakowaniem należy podać franco do jednej ze stacji c. k. kolei państwowych. W ofertach na miedź i cynę należy podać ceny dodatkowe do cen podstawowych, które w myśl formularza ofertowego obliczone będą.

Dostawa wyżej wymienionych materiałów ma nastąpić w przeciągu czasu od 1. stycznia 1904 do końca grudnia 1904 w miarę potrzeby na podstawie częściowych zamówień.

Każdy oferent jest obowiązany przez 6 tygodni licząc od dnia ostatecznego terminu przeznaczonego do wnoszenia ofert pozostać w słowie, zaś przysługuje mu prawo być osobiście obecnym przy komisijnem otwarciu ofert, które nastąpi dnia 22. września b. r. o 10-tej godzinie przed południem.

C. k. Dyrekcja kolejowa zastrzega sobie prawo przyjęcia oferty na całą ilość oferowanego materiału lub też tylko na część takowego, jakoteż i zupełnego nieuwzględnienia tejże oraz jest uprawnioną wymienioną władzą zażądać podwyższenia lub obniżenia umówionej ilości o 15% (wyraźnie piętnaście od sta) bez zmiany przyjętych warunków dostawy, a w szczególności bez zmiany ceny jednostkowej.

Po otrzymaniu uwiadomienia o przyjęciu całej oferty lub części tejże, ma oferent złożyć w tutejszej kasie dyrekcyjnej kaucję, której wysokość wynosi 10% wartości poruczonej dostawy.

Gdy kilka osób przedkłada wspólną ofertę należy załączyć deklarację, że przyjmują solidarnie zobowiązania i wymienić, która z nich do prowadzenia interesu i do podejmowania wypłat jest upoważnioną.

Przenoszenie praw i obowiązków wynikłych z umowy za dostawę powyższych materiałów może nastąpić jedynie za zezwoleniem podpisanej c. k. Dyrekcji kolei państwowych.

Oferty wniesione po wyżej wymienionym terminie albo też nie odpowiadające warunkom niniejszego rozpisania nie będą uwzględnione, również mogą być odrzucone oferty, które nie zostały napisane na przeznaczonym do tego celu formularzu.

Kraków, dnia 1. września 1903.

C. k. Dyrekcja kolei państwowych.

Na wszystkie

bez wyjątku PISMA CODZIENNE miejscowe, zamiejscowe, wiedeńskie, zagraniczne, TYGODNIKI, PISMA HUMORYSTYCZNE, ILLUSTRACJE ARTYSTYCZNE, MODY, ŻURNALE, przyjmuje prenumeratę z dostawą w miejscu lub wysyłką na prowincję po cenach redakcyjnych - - - - -

Ajencya dzienników i ogłoszeń St. Sokołowskiego

Lwów, Pasaż Hausmana 9.

Ogłoszenia do wszystkich pism najtaniej.

Przedsiębiorstwo przewozu i transportu mebli
JÓZEF J. LEINKAUF
 Lwów, plac Smolki 3,
 poleca
 swoje nowe sprowadzone wozy meblowe.

Przedsiębiorstwo dowozowe c. k. austr.
 kolei państwowych.
 Spedycje wszelkiego rodzaju.

Meble gięte.

Bracia Tercyarze św. Franciszka posługujący ubogim, Lwów, ulica Kleparowska 15 — wózek zabiera meble do naprawy i rozwozi naprawione i nowo zakupione.

5.000 do 10.000 koron

wynosi czynsz roczny za lokal w śródmieściu Lwowa; przy ul. Kopernika płacę tylko 1.000 kor. rocznego czynszu, przeto sprzedaję taniej jak wszędzie a to:

Kołdry na wełnianej wacie po zł. 3-50, 4-50, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 do 14.

Kołdry jedwabne atlasowe po zł. 12-50, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 28 do 32.

Nowość, kołdry podwójne, obie strony do użytku, bardzo praktyczne i ładne tylko o 1 do 2 zł. drożej od cen powyższych.

Nowość, kołdry na puchu podwójne nadzwyczajnie lekkie i ciepłe wełniane i satynowe po zł. 16, 18, 20, 22; jedwabne atlasowe po zł. 20, 25, 28 do 40.

Największy wybór tylko w specjalnej pracowni kołder i materaców

Józefa Schustera

Lwów, ul. Kopernika 1.5.

Br o Ń

wszelkiego rodzaju, Łuski naboje i patrony ostre. Proch, śrut, kule, kabzle i przybiki. Przybory myśliwskie, łowieckie i do szermierki. Ognie sztuczne, lampiony i balony powietrzne. Fakle smołowe do pochodów i wszelkie artykuły sportowe poleca w największym wyborze

i najtaniej

główny magazyn broni

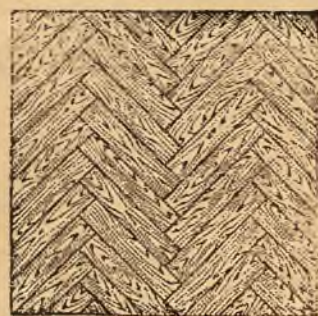
Alfreda Dzikowskiego

c. i k. nadwornego dostawcy

we Lwowie

ul. Karola Ludwika 1.3.

Cenniki ilustr. na żądanie bezpłatnie.

PARKIETY
 i posadzki deszczukowe
 oraz
wszystkie wyroby stolarskie
 jako to:
 drzwi, okna, krzesła, stolki ogrodowe i t. p.
 poleca FABRYKA PAROWA
BRACI WCZELAK
 we Lwowie.

K. k. Staatsbahn-Direction in Lemberg.

Zl. 64.374/IV.

Lieferungs-Ausschreibung.

Die Lieferung der nachstehend angeführten Materialien wird für das Jahr 1904 im Offertwege vergeben und zwar:

- Eisenabgüsse.
 Zinn, Antimon, Blei, Bleiplomben, Zink.
 Kupferblech.
 Kupfer Rohre.
 Kupferstutzen für Siederohre.
 Kupfer-Stangen für Stehholzen ungelocht.
 Kupferdraht.

Div. Reservebestandtheile für Locomotive und Wagen.

Die der Lieferungs-Ausführung zu Grunde zu legenden allgemeinen und speziellen Bedingungen, dann die Offertformularen, welche zur Verfassung der Offerten benützt werden müssen und welche die nah ren Ausgaben über Bedarfsmengen und Dimensionen enthalten, können bei der unterzeichneten k. k. Staatsbahn-Direction eingesehen, behoben oder gegen Einsendung des Porto bezogen werden.

Die Preise in Ziffern und Schrift sind franco einer Station der k. k. österr. Staatsbahnen incl. aller Spessen zu notiren.

Für Zinn- und Kupferwaaren sind fixe Zuschläge zu einem variablen Grundpreise zu offeriren, über dessen Aufstellung das bezügliche Offertformulare näheren Aufschluss gibt.

Die Offerte sind sammt den entzweigen Beilagen per Bogen mit einem 1 Krone St mpel versehen, versiegelt und mit der Aufschrift: „Offert für Lieferung von Eisenabgüssen, dann Metallen und Metalwaaren“ bei der unterzeichneten k. k. Staatsbahn-Direction längstens 21. September l. J. 12 Uhr Mittags einzubringen.

Jeder Offerent hat das Recht, der am 22. September l. J. um 10 Uhr Vormittags stattfindenden comissionellen Offert-Eröffnung persönlich beizuwohnen.

Der k. k. Staatsbahn-Direction steht es frei, die Offerten rücksichtlich des ganzen offerirten Quantums oder nur eines Theiles desselben zu acceptiren oder ganz abzulehnen.

Offerte, welche nach dem obigen Termine eingebracht werden oder den Bestimmungen dieser Ausschreibung nicht entsprechen, bleiben unberücksichtigt. Die Offerenten bleiben mit ihrem Anbote durch sechs Wochen vom Schlusstermine der Offerteinreichung gerechnet im Worte.

Lemberg, am 1. September 1903.

K. k. Staatsbahn-Direction.

C. k. Dyrekcja kolei państwowej we Lwowie.

[7019]

Ogłoszenie dostawy.

Na rok 1904 rozpisuje się dostawa następujących materiałów, mianowicie:

- Odlewów żelaznych.
 Cyny, antymonu, ołowiu, plomb ołowianych, cynku.
 Blachy miedzianej.
 Rur miedzianych.
 Nasad miedzianych do rur kotłowych.
 Wałków miedzianych niedziurkowanych na bolce.
 Drutu miedzianego.
 Części składowych do lokomotyw i wozów.

Przy uskutecznienu dostawy obowiązujące ogólne i szczegółowe warunki, tudzież formularze, których oferenci do sporządzenia ofert użyć winni, można przejrzeć lub otrzymać u podpisanej c. k. Dyrekcji za opłatą pocztowego. W formularzach tych są zawarte bliższe dane o ilościach zapotrzebowanych materiałów i ich wymiary.

Ceny żądane mają być podane cyframi i słowami franko jakiegokolwiek stacji c. k. kolei państwowych wraz z doliczeniem wszelkich ubocznych wydatków.

Na cynę i miedź podać należy stały dodatek od ceny zasadniczej zmiennej, które wypośrodkowanie jest bliżej określone w formularzach ofert.

Oferty marką 1 koronę na każdym arkuszu i załączników ostemplowane, opieczetowane i zaopatrzone w napis „Oferta na dostawę odlewów żelaznych lub metali i wyrobów metalowych“, wnieść należy do c. k. Dyrekcji kolei państwowych we Lwowie, najdalej do dnia 21. września b. r. o godz. 12 w południe.

Każdemu oferującemu wolno być obecnym przy roztworzeniu ofert, które w dniu 22. września o 10 go dnia przed południem nastąpi.

Podpisanej c. k. Dyrekcji kolei państwowych przysługują prawo przyjęcia ofert w całości, lub tylko częściowo, albo też zupełnego uchylenia tychże.

Oferty, wniesione po terminie ustanowionym lub nie odpowiadające ogłoszonym warunkom dostawy, nie będą uwzględnione.

Wniesione oferty mają moc obowiązującą przez 6 tygodni licząc od ostatniego dnia przeznaczonego do wnoszenia ofert.

We Lwowie, 1. września 1903.

C. k. Dyrekcja kolei państwowych.

Jedyny we Lwowie Magazyn gotowych ubrań wyrabianych w kraju po cenach najprzystępniejszych

Filia Związku handl. przem. katol. krawców z Krakowa, pl. Halicki 7, róg pl. Bernardyńskiego gdzie Centralna Kawiarnia, poleca prócz gotowych ubrań wielki skład sukna, kamgarnów, szewiotów, krajowych i angielskich, jakoteż dla Pp. Studentów wielki wybór gotowych mundurków począwszy od K 15 i wyżej.

Drobne ogłoszenia

od wyrazu petitem 3 halerzy, tłustym
petitem 4 halerzy.

Umeblowany pokój frontowy na I. piętrze przy ul. Bitoiego 1. 32 do wynajęcia od 31. sierpnia.

Seminarzysta zdolny pedagog, poszukuje lekcji na prowincyi lub we Lwowie — Łaskawe zgłoszenia pod „P. K.“ poste restante Lwów.

2 Pokoje frontowe

kawalerskie w parterze do wynajęcia od 1. września, ul. Św. Mikołaja 14.

Dla Filatelistów.

Zbiór marek, tysiąc sztuk, każda inna, ze wszystkich krajów, wiele starych i rzadkich, do sprzedania za 28 koron. Agencja dzienników Pasaż Hausmana.

Wszystkie istniejące przewodniki miejsc kąpielowych, jakoteż rozkłady jazdy dostarcza odwrotnie Biuro dzienników Sokołowskiego we Lwowie, Pasaż Hausmana 9.

Kalendarzyk bankowy

zawierający prócz kalendarium informację bankowe dotyczące się losów na spłaty wysyłamy każdemu kto nam poda swój adres zupełnie bezpłatnie

Dom bankowy

Schütz i Chajes

Lwów, róg ul. Kopernika.

Winogrona!

Brzoskwinie!

rozsyła w 5 klg koszykach po 4 kor.

Kugler, Gyula i Vajda
Centralna hala.

Rektorat Politechniki zamierza wynająć w pobliżu Politechniki kilka ubikacyj w prywatnej kamienicy (około 350 m²) na sale rysunkowe, a to na przeciąg jednego roku od 1. października b. r. począwszy. Pp. reflektanci, zechcą swe należycie ostemplowane oferty złożyć w kancelarii Rektoratu najpóźniej do 6. września b. r.

Cierpiący na przepuklinę

popołniają
zbrodnię

przeciwno swemu zdrowiu, jeśli nie sprubują mego wynalazku. Bez operacji. Dostałem złoty medal! Demonstrowałem przed p. profesorem Gussenbauerem. Prospekt pod dyskretyą gratis. **Carl Tisel**, specjalista, Wiedeń VI., Amerlingstrasse 19.

Ostrzeżenie.

Oświadczam niniejszem, że nie upoważniałem żadnego mego oficjalisty w dobrach moich Mieczyszców do pobierania jakichkolwiek towarów na kredyt i w razie udzielenia kredytu któremukolwiek z moich oficjalistów na mój rachunek, nie będą opłacać podobnej pretensyj.

H. Horowitz,

właściciel dóbr Mieczyszców.

Pierwsza węgiersko-galicyjska kolej żelazna.

L. 38.157.

[6969 2—3]

Ogłoszenie.

Kupony 3 1/2% pożyczki pierwszeństwa, pierwszej węgiersko-galicyjskiej kolei żelaznej, płatne 1. września 1903 będzie wypłacał począwszy od dnia płatności oprócz c. k. głównej kasy austriackich kolei państwowych także c. k. uprz. austriacki zakład kredytowy dla handlu i przemysłu w Wiedniu.

Wiedeń, w sierpniu 1903.

Rada zawiadowcza.

Tygodnik Mód i Powieści

Pismo ilustrowane dla Kobiet

we Lwowie **3 K.** z przesyłką **3 K. 60 h.** kwartalnie **3 K.**, pocztową

Tygodnik Mód i Powieści помеща: powieści, nowele, sprawozdania, krytyki literackie, artystyczne i teatralne, korespondencje, kroniki tygodniowe i t. d. W każdym numerze dział praktyczny p. t.:

Poradnik dla Kobiet obejmujący rady i wskazówki z dziedziny higieny, pedagogiki, gospodarstwa domowego etc.

Co tydzień rycina kolorowana Mód Paryskich nie zależnie od stałego dodatku z wzorami mód i robót kobiecych. Co miesiąc **WIELKA TABLICA Z KROJAMI** i korespondencja z Paryża. Kilka razy do roku

Formy z bibułki.

Redaktor **Jan Skiński.**

EKSPEDYCJA: Lwów, Pasaż Hausmana 9.

Mleko i śmietankę

dostawiamy codziennie do mieszkań w zamkniętych fiaskach

MLECZARNIA PRZEWORSKA

Plac Smolki 1. 5.

ul. Hetmańska 1. 8.

LICEUM ŻEŃSKIE

i 8-klasowy Zakład Naukowy

W. Niedziałkowskiej

we Lwowie, ulica Kopernika 1. 20,

przyjmuje wpisy uczenie dochodzących i stałych pensyoneerek od dnia 29. sierpnia, egzamina wstępne 3. i 4. września a rozpoczęcie roku szkolnego dnia 5. września b. r.

L. 5143/903.

[6963 2—2]

Ogłoszenie.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie rozpisuje niniejszem licytację ofertową na grzebanie wszystkich ubogich, zmarłych w obrębie szpitala powszechnego, tudzież ubogich, zmarłych po za szpitalem, a wystawionych na widok publiczny w kaplicy przy c. k. prosektoryum fakultetu lekarskiego.

Oferty zapieczętowane mają być wniesione do 18. września b. r. do godziny 12-tej w południe do kancelarii Zarządu szpitala, wraz z kwitem kasy szpitala, że oferent złożył w tejsze wadyum w wysokości 150 kor.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

A. Thierry'ego prawdziwa maść centyfoliowa

jest najsilniejszą i najdoskonalszą maścią wyciągającą. Działa gojąco i bez bólu, usuwa wszelkie obce części z ran. Niezbędna dla turystów, kolarzy, jeźdźców. 2 słoiki kor. 3.50. pocztą opłatnie.

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry'ego w Pregradzie koło Rohitsch-Sauerbrunn.

Ostrzega się przed naśladownictwami i zwraca się uwagę na markę ochronną jak obok. Polecenia godny w podróży.

Skład główny dla Galicji w aptece Z. RUCKERA we Lwowie.

Nowo otwarta

Szkoła sztuki stosowanej do przem. i robót ręcznych

Lwów, Willa Palatyn, Gołębia 12.

Wpisy począwszy od 25. sierpnia

od godziny 10 do 12 przed południem.

Wyższy Zakład wychowawczo-naukowy.

Obok szkoły czteroklasowej ludowej i sześcioklasowej wydziałowej, posiadającej prawo publiczności, otwieram z dniem 9. września b. r. na mocy zezwolenia c. k. Rady szkolnej krajowej

sześcioklasowe Liceum żeńskie.

Pensyonarki, jakoteż uczeni e dochodzący wpisują od dnia 26. sierpnia w lokalu szkolnym przy ul. Czarnieckiego 1. 1. piętro.

Bliższych informacji udzielam codziennie od godziny 11 rano do 6 po południu

Marya Zagórska

właścicielka i dyrektorka Zakładu.

Pierwsza krajowa fabryka wyrobów z papieru

S. W. NIEMOJOWSKIEGO

Lwów, Gmach hr. Skarbka

(dawne sale sejmowe)

połącza

Koperty, papiery listowe, tutki i bibułki cygaretowe i t. p.

Do nabycia w sklepie przy pl. Maryackim 1. 8, oraz w innych handlach papierowych we Lwowie i na prowincyi.

Cenniki i wzory wysyła się odwrotnie.